Biblioteca Universitaria

Caja
B-9

© R. Biblioteca Universitaria

Caja
JB-9

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

Index operum quae hic continetur.

V. Summa Apologiae Fratrum Praedicatorum in Provincia Hispaniae S. Theologiae Professorum adversus quasdam assertiones Ludovici Molinae de Societ. Jesu quas deffendit in concordia liberi arbitrij cum gratiae donis et cum alios ejusdem concordiae sectatores de eadem Societate.

Allegationes S. S. et Doctorum quas affert Molina et sui ad probandum

27 Auxilium efficax praedeterminans voluntatem non dari, et responsio ad singula loca

97 Illustrissimis eorum S. R. is DD Cardinalibus Congregationis Sti Offij Inquisitionis

83 In Dominici Bannes nullas propositiones quae in ejus commentarijs in 1a parte et in 2.2. Sti Thomae notatae sunt, Censura.

82 Controversiae inter Patres Dominicanos et Socios Jesu concretio hujusmodi est: an danda sit aliqua praedeterminatio Dei et motio physica adeo efficax determinans voluntatem ut illi consentiri volentas nec dissentire possit nec illam abjicere?

99 Rationes quae persuadent oportere ut a Smo D. N. Greg. 15 postulet, ac fiat potestas dendi typis excusam materiam de gratia.

102. Idem ac in num. 82.

113. Quid senserint Ludovicus de Molina in materia de auxilijs, quae inter PP. Dominicanos, et Jesuitas controversit.

124. An ad actus supernaturales eliciendos necessario ponenda sit in humana voluntate aliqua gratia adeo per se efficax, ut eam possit voluntas repugnare non possit nec illam abjicere.

131. Idem ac in praecedenti num.

141. Propositiones quibus sententia plurimorum PP. Societatis continet.

143. Propositiones quae in sententia multorum PP. Dominicanorum pluribus Societatis PP. minime probant.

146. Causae, propter quas sententiam de physica praedeterminatione Societatis PP. sibi sequendam non putant, non modum loquendi probandum.

1[illegible] Propositiones interrogandae

1[illegible] Responsio PP. Societatis ad praedictas propositiones.

Responsio Fratrum Praedicatorum ad praedictas propositiones

159. Sententia PP. Praedicatorum & responsio PP. Societatis circa 8 quaest.

165. Propositiones, in quibus conveniunt, et differunt Dominicani, et Jesuitae.

166. Propositiones PP. Praedicatorum, quibus eorum sententia continetur.

167. Responsio ad eorum responsiones

168. Propositiones, quibus in 1a quaestione de efficacia Divinae gratiae PP. Praedicatores a nostra sententia discrepare putamus.

169. Jesuitica sententia

182. Responsio PP. Praedicatorum

184. Responsio PP. Societatis

188. Quaestiones propositae ab Illustriss. Madrucio ad instantiam Praedicatorum, et responsio PP. Societatis.

201. Responsio PP. Societatis

204. Responsio ad propositiones PP. Praedicatorum.

206. Responsio ad tria praesupposita per F. Joanne Vincentio.

214. Epistola Illustrissimi, et Rmi Cardinalis Congregationis S. Officii Inquisitionis.

233. Rationes pro libero arbitrio.

242. De modo operandi intellectus, et ejus operationibus.

250. Utrum motio efficax, qua Deus movet hominis voluntatem ad actus bonos, ita debet, ut voluntas non possit resistere.

259. De efficacia Divini auxilii.

267. De libero arbitrio

265. Controversia inter PP. Dominicanos, et Jesuitas, ad quatuor praecipue capita revocata.

271. De Efficacia, et inefficacia auxilii.

288. De discordia, atque concordia liberi arbitrii.

298. Memorial del Mro Nicolas Richarte Dominicano.

298. Censura in Illmi Cani, et variorum authorum.

318. [illegible] Dominici Bañez non digna

2. De libertate prioris.

3. An ad elliciendos actus supernaturales ponenda sit gratia in voluntate ab intrinseco efficax.

3. 2: Lectiones supra proemium Metaphysicæ, et sup. libri 12.

UGR Biblioteca Universitaria

181 hoj. út. + 23 en bl.
30 Mayo - 1912

UGR Biblioteca Universitaria

(1)

Summa Apologiæ Fratum Praedicatorum in Prouincia Hispaniae, sacrae Theologiæ Professorum, aduersus quaedam assertiones Ludouici Molinæ de Societate Iesv, quas defendit in concordia liberi arbitrij cum gratiæ donis, et contra alios eiusdem Concordiae sectatores, et defensores de eadẽ Societate.

Archiv.

Ad Ill.mũ et R.mũ Dnũm D. Frẽm Michaelem Bonellum S.R.E. Card. Alexandrinum ex ordine Prædicator.s assumptum, atq eiusdem Ordinis protectorẽ vigil.mũ

In qua

Primò referuntur, et impugnantur quædam assertiones Molinae, et sectatorũ illius fol. 3°.

2°. Constituuntur quædam obseruationes ad intelligentiam status causæ, quæ inter Theologos Ordinis Fratrum Prædicatorum, et D. Molinam uersatur. fol. 19.

3°. Respondetur ad arg.ta Molinæ, et ad uaria loca Sanctorũ, et Scholasticorũ, quæ falsò pro se idem Molina, et defensores eius adducit fol. 22.

Omnia subijcimus correctioni S.R.E. atq S.mi D.N. Clemẽtis Octaui iudicio humiliter submittimus.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA GRANADA

UGR Biblioteca Universitaria

UGR Biblioteca Universitaria

Ill.mo ac R.mo D.no D. Fratri Michaeli Bonello Cardinali
Alexandrino, ex ordine Praedicatorum assumpto,
eiusdemque Protectori dignissimo, Frater
Didacus Aluarez eiusdem Ordinis
Sacrae Theologiae Professor summam
falicitatem exoptat.

Prouincia Hispaniae Ordinis Praedicatorum, innumeris beneficijs a V.ra Do-
minatione aucta, et decorata, in Alma Vrbe hoc unum superest refugium in
omnibus causis, quae apud S.mum D. N. Clementem octauum pertractandae se
offerunt, ut ad V.ram Ill.mam Dominationem, tanquam ad Protectorem vigilan-
tissimum, recurrat. Id, quod nunc confidenter facit, et humiliter in re
grauissima, et non solum Praedicatorum Ordini, sed etiam uniuersali Ecc.ae
ualde necessaria; cuius decisionem ad pedes S.mi D. N. reuoluti expecta-
mus, et suppliciter petimus, uestrum ad id opportunum auxilium implorantes.
Ante annos quindecim quidam sacrae Theologiae Professores e Religione Socie- Status cas. aperit.
tatis Iesu tentauerunt Hispaniae nouum modum concordiae liberi arbitrij cum
diuina prouidentia, cum diuinae gratiae donis, cum aeterna praedestinat.e
Dei, in Scholam Theologorum, praecipue Salmanticensium, et Valeoletanam
introducere. Id, quod non sine scandalo eorum, qui in doctrina D. Thomae,
et D. P. Augustini uersati erant, factum fuisse, notissimum est. Nam
statim non solum Ordinis Praedicatorum Theologi, uerum etiam alij
grauissimi Salmanticensis uniuersitatis magistri, nouam illam
doctrinam, tanquam erroneam, ac de Pelagianorum reliquijs deriuatam,
ad sacros fidei censores deferendam esse iudicauerunt. Quo factum est,
ut Sanctae Inquisitionis Vallisoletanae Iudex insignis, Joannes
Aresius, vir ingenio, litteris, prudentia, et omni virtute praestans
Salmaticam huius rei inquirendae, et examinandae causa, missus fuerit.

UGR Biblioteca Universitaria

Qui diligenti examinatione de assertionibus, et assertoribus facta, omnes Sacræ Theologiæ Salmaticenses Magistros in unum congregatos consuluit; qui omnes temeritatis, et erroris nota ptam doctrinam subscriptis nominibus dignam esse iudicauerunt. Quamobrem nouæ concordiæ assertores tantisper siluerunt, donec Ludouicus Molina Theologus Societatis IESV libellum de prædicta noua concordia, præiactis tam philosophiæ, quam Theologiæ inauditis fundamentis, apud Lusitaniam conscripsit, atq in publicum edidit. Libellus iste noui, ac maioris scandali causa fuit, grandemq dissensionis materiam fere in tota Portugallia, et Hispania dedit. Etenim cum a quibusdam sacræ Theologiæ Professoribus Dominicani Instituti Concordia illa noua liberi arbitrij cum gratia donis impugnaretur in Scholis, et multæ propositiones, quas in præfato libello P. Molina asserit, temeritatis, uel erroris nota inurerentur; surrepsit Valleoleti in Collegio S. Ambrosij Societatis IESV quidam Theologus eiusdem Societatis nomine Antonius Padilla eiusdem Collegij sacræ Theologiæ Doctor, qui Sabbatho die quinta mensis Martij 1594 publicis Conclusionibus Hispaniarum Principi dicatis, quas prælo, ut magis diuulgarentur, mandauit, constanter asseruit, et defendere in eodem Collegio Societatis conatus est omnes, et singulas propositiones, quas in pto libello de Concordia liberi arbitrij P. Molina docet, ueras esse, et probabiles, neq aliqua nota, aut censura dignas. Re per Theologos Dominicanos, qui ex Collegio S. Gregorij, et Conuentu S.ti Pauli Valisoletani præfatis conclusionibus præsentes fuerunt, et eas suis argumentis impugnauerunt, ad Sacrum Tribunal Inquisitionis delata, iussu Suprem. Senatus Regni Hispaniæ eiusdem Sanctæ Inquisitionis prouisum est, ut omnes vniuersitatis, et viri doctiores eiusdem Regni, atq aliqui

Sacræ

UGR Biblioteca Universitaria

sacræ Theologiæ Magistri Ordinis Prædicatorũ Prouinciæ Hispaniæ suam sententiam circa prædictas assertiones Molinæ, et præsertim circa efficaciam auxilij diuini quam ille negat, subscriptis nominibus præferrent. quod statim P. Prouincialis Hispaniæ executioni mandauit. Unde ex sua prouincia octo ex Doctoribus selegit Theologos, qui suos tractatus circa efficaciam, vel inefficaciam auxilij diuini, et alias propositiones Molinæ ederent. Hi fuerunt fr. Joannes della fuente Magister, frater Dominicus Bañes Magister, et in uniuersit.te Salmaticensi primarius sacræ Theologiæ Professor. fr. Didacus de Iangueas Magr, fr. Petrus de Herrera Magr, et in eadem Uniuersitate publicus Theologiæ professor, fr. Petrus de Ledesma Magr Cathedraticus Salmaticensis, fr. Didacus Aluarez Magr et Lector Theologiæ S. Pauli Valisoletani, fr. Christophorus Rodriguez Præsentatus, et Prior, et fr. Didacus Nugno Præsentatus, et Regens Collegij S. Gregorij Valisoletani. Hi omnes singulares tractatus de argumento supraposito conscripserunt, et proprijs nominibus subscripserunt illos suo P. Prouinciali offerentes, quos idem P. Prouincialis ad supremũ in Hispania Inquisitionis Senatum statim detulit, et mirũ est, qualiter prædicti octo Sacræ Theologiæ Professores, qui suos tractatus ad inuicem in suis domibus separatim, et absque mutua consultatione dictauerunt, in unam tamen sententiam conuenerint, stylo dumtaxat, et rerum ordine differentes. Quæ res antiquæ ueritatis, sanæq doctrinæ ex S. Patribus acceptæ certissimum iudiciũ est. Tamen quia nimis prolixum uidebatur, tot scripta uaria de eadem re perlegeri, supremus Hispaniæ Inquisitionis Senatus prudentissime iudicauit, ut omnes illi octo tractatus in unũ à suis auctoribus conflarentur, qui huius causæ statum compendiosius, et apertius contineret. Id, quod ex Consilio Patrũ Capituli Prouincialis Segouiæ celebrati mense Aprilis 1595. P. Prouincialis f. Joannes de Villafranca Magr.

Magi octo Hispaniæ sanæ Apologiã conscripserunt.

UGR Biblioteca Universitaria

Mag. octo Hispaniae Apologiae con: scriptores.

F. Dominico Bagnes commisit, assignans illi in Socium Fr. Didacum Aluarez Mag.m Hi duo Patres acceptis octo singularibus tractationibus per quatuor menses continuos in eadem cella conuenientes, et pariter tractatus summa attentione perlegentes, ex illis omnibus unum componebant; et subscriptum nominibus omnium fere Magistrorum, et Theologorum Prouinciae Hispaniae tradiderunt prefato P. Prouinciali, qui eundem tractatum statim ad Inquisitionis Senatum transmisit; sed quoniam praedictus tractatus Apologeticus longo stilo uiginti duas propositiones Molina refert, et impugnat, et censura erroris condemnat, ne molestum sit tam longum tractatum perlegere, conuenientius existimaui, si breuem summam illius V.rae Ill.mae D. afferrem, ut nomine omnium Theologorum Prouinciae Hispaniae, qui eam Apologiam conscripserunt, et approbauerunt, illam ante pedes S.mi D. N. Clementis Octaui constituat, a S. B.ne humiliter petens, ut causa haec non pendeat, sed quamcitius fieri poterit, eam diligenter examinari faciat, et examinatam definiat: Manifestum namque periculum ex dilatione ipsa in hac parte imminere uidemus, atque ipsa experientia conspicimus; si quidem iuniores Theologi, qui iuuentutis animositate noua quaecumque, atque curiosa in mysterio tam difficili ad intelligendum, facile complectuntur, cum magna postea difficultate, si semel uenenum alicuius falsae doctrinae imbiberint, ueram, et antiquam liberi arbitrij cum gratia donis concordiam amplectentur. Atque utinam interim uulgaribus uiris, ac foeminis noua doctrina circa praefatam concordiam minime noceat; Dum quidam eius Sectatores in Hispania sub pietatis specie illam uulgo persuadere conantur, et uarios imprimendo libros probabilem reddere; atque Fratres Praedicatores, quasi destructores liberi arbitrij accusant, atque infamare contendunt; cum tamen illi libertatem arbitrij iuxta antiquam

Sanctor

UGR Biblioteca Universitaria

Sanctorum Patrum doctrinam defendant. Suscipe igitur, Benignissime Princeps, praesens Opusculum, quod Provincia Hispaniae pietatis zelo Vrâ Illmâ. D. offert, et studium, quod in hac parte ad nostrae fidei exaltationem, et S. R. E. obsequium libentissimè impendit. Nunquã enim hactenus Praedicatorũ familia sacro Inquisitionis Tribunali defuit; nunquam illud fefellit; nunquam frustra latrans comperta est; sed semper de Ecclesia Xpi benemerita fuit, et nunc benemereri usq ad sanguinis effusionem, si opus fuerit, iuvanti Domino, exoptat, atq promittit. Suscipiat nos Vrâ Benignitas pro Catholicę veritatis, pro antiquarũ traditionũ defensione vestrũ auxiliũ implorantes, atq Deus Opt.s Max.s per IESVM Xpum D. N. ad sui nominis gloriam, et laudem, Vrãm Dnatem incolumen servet, vt tandem post multos annos in suprema falicitati constituat.

Pa. Prop.o Molinae

UGR Biblioteca Universitaria

Prima Propositio Molinae.

Si duo aequales per omnia in omnibus conspiciant eandem Mulierem pulchram, uenire potest a sola libertate arbitrij utriusque, ut unus consentiat in peccatum eam concupiscendo, alter non item. Habet haec uerba Molina in Concordia liberi arbitrij q. 14. ar. 13. disp. 12. pag. 53. et dicit illam esse Diui Augustini lib. 12. de Ciuit. Dei c. 6. Ex quibus uerbis statim infert Molina hanc propositionem, eademque est ratio de eodem modo affectis, aequaliterque a Deo ad fidem uocatis: Pro sola namque eorum libertati potest eueniri, ut unus amplectatur fidem, alter uero eandem contemnat.

Censura.

Haec assertio erronea est, et de Pelagianae haeresis reliquijs. Et probatur ex illo loco pª ad Cor. 4. Quis n. te discernit? Quid autem habes, quod non accepisti? Si autem accepisti, quid gloriaris, quasi non acceperis? Quibus uerbis determinat Apostolus, quod fidelis discernitur ab infideli ex Dei dono gratuito. Quod quidem misericorditer donatum est fideli; non autem infideli; et tamen praefata assertio docet condonantibus auxilijs, et donis Dei omnino aequalibus per omnia, et in omnibus in duobus hominibus eueniat aliquando, quod pro sola sua libertati, fidelis conuertitur in tali casu, et non pro speciali Dei dono accepto, quod alter non habet, sola libertas arbitrij illum discernit ab infideli, et non Dei donum; quod est erroneum, et contra auctoritatem Apostoli inductam.

i. Cor. 4.

lumnia iª

unus conuertatur alter non, si enim pro sola sua libertate

Confirmatur, et ostenditur uis huius argumenti ex Diuo Augustº lib. de praedestinatione Sanctorum cap. 5. ubi explicans testimonium Apostoli modo inductum, sic ait. Numquid per haec dona, quae omnibus communia sunt hominibus, prius dixit: quis enim te discernit, et deinde

D. Aug.

UGR Biblioteca Universitaria

addidit; Quid autem habes, quod non accepisti? poset quippe dicere homo inflatus aduersus alterum, discernit me fides mea, iustitia mea, uel aliquid aliud; talibus occurrens cogitationibus bonus Doctor inquit; quid autem habes, quod non accepisti a quo nisi ab illo, qui te discernit ab alio, cui non donauit, quod donauit tibi? hact.s Augustinus. quibus verbis contendit S. Doctor, quod secundum Apostolum aliquod speciale donum accepit a Deo ille qui conuertitur, quod non accepit, qui non conuertitur, et quod per illud donum Dei speciale discernatur ab alio et non pro sola sua libertate. Illa q.a propos.o pro sola sua libertate unus conuertitur, alter non stantibus auxilijs Dei omninò æqualibus per omnia, et in omnibus, contradicit Apostolo.

D. Amb. Præterea D. Ambr.s lib. 9.o de vocatione cap. 9. idem Apli testimonium explicans, hanc nram censuram confirmat. Sic. n. ait Ambros. contra erectionem de lib.o arb.o gloriantem, illam emitti sententiam Apli dicentis; quid habes quod non accepisti? Si autem accepisti, quid gloriaris, quasi non acceperis? Igitur profunditas illius quæstionis, quam secundum admirationem Apostoli impenetrabilem confitemur, per liberi arbitrij uelle, et nolle non soluitur: quia licet uiri homini bonum nolle, tamen nisi donatum non habet bonum uelle. hact.s Ambrosius. Non q.o iste conuertitur pro sola sua libertate, idest, quia uult uti auxilio sufficienti (ut dicit Molina) sed quia speciale Dei donum efficax accepit, ut conuerteretur, quod non accepit alter, alias profectò quæstio illa, quare unus conuertitur, alter non, sufficienter solueretur per uelle, et nolle liberi arbitrij nostri, quod est contra Apostolum, et D. Ambr.m; neq esset quæstio illa adeò impenetrabilis, ut dicunt Sancti. Calum.a 2.

Rom. 9. D. Anselm. 2.o Prob.r ex illo celebri testimonio Apostoli ad Rom. 9. non est uolentis, neq currentis, sed Dei miserentis, quod explicans D. Ansel.

lib.

lib.º de grã, et lib.º arb.º c. 3.º sic ait. Fuerunt quidam superbi, qui totam efficaciam in sola libertate arbitrij consistere sunt arbitrati; et paulo post loquens de illis, qui conuertuntur ad Deum, et bene operantur; subdit: Totum imputandum est gratiæ, quia neq. uolentis est, quod uult, neque currentis, quod currit, sed miserentis est Dei; Omnibus enim excepto solo Deo, dicitur, quid habes, quod non accepisti; quibus uerbis aperte docet speciali Dei grã esse imputandum secundum doctrinam Apli, quod iste uelit conuerti ex Dei dono, quod accepit ille, qui conuertitur, non autem alter; Non ergo unus conuertitur pro sola sua libertate, ut dicit Molina, stantibus auxilijs Dei omnino æqualibus.

3.º Prob.r Hæc censura ex rationibus, et testimonijs scripturæ, et conciliorũ, quę adducentur in Censura 2. et 3. et 4. propositionis Molinæ, in quibus præcedentem magis aggrauat, et confirmat.

2.a Propositio Molinæ

Cum auxilijs ex parte Dei, cum quibus unus iustificatur, et saluatur, alius pro sua libertate nec iustificatur, nec saluatur. Nec dubitandũ est, multos torqueri apud Inferos, qui multo maioribus auxilijs ad salutem à Deo donati fuerunt, quàm multi, qui in Cœlo diuino conspectu fruuntur. Et post pauca. Sed quod ei cum maioribus auxilijs prædestinati, et salui non fuerint; illi uero cum minoribus prædestinati, et salui fuerint: non aliunde fuit nisi quia illi pro innata libertate noluerunt ita uti suo arbitrio, ut salutem consequerentur æternam; hi uero maxime. Hactenus Molina in Concordia q. 23 ar. 4. disput. 1.a memb. 11. § 5. postremo pag. 477.

Censura

Hæc assertio erronea est, sicut præcedens, et errori Pelagianorũ magis propinqua

et in eo, quod asserit non aliunde prouenire, quam ab innata arbitrij libertate, quod cum minoribus auxilijs iste sit praedestinatus, et saluatus, ille uero cum maioribus auxilijs non, aperte reducit praedestinationem, aeternamq salutem ad innatam libertatem nostri arbitrij: quod est Pelagianum, et contra testimonium Apostoli loco supra inducto: imo ut docere hoc asseritur, quod ab innata libert.te nri arbitrij, et non aliunde habeat prouidentia Dei circa electos, quod sit de facto praedestinatio: ac per consequens sequeretur, quod Deus neminem praedestinauerit absolute et efficaci uoluntate: quod erroneum esse patebit infra in censura prop.nis 7.ae

Praeterea assertio praefata tribuit tantum Deo auxilium sufficiens, quo homo bene potest operari, et saluari: actualem uero operationem, et bonum usum illius auxilij tribuit nro lib.o arb.o tantum pro innata sibi libert.e, cum ait non aliunde prouenire, quam ab innata 3.a calumn. eiusdem arbitrij libertate, quod cum minoribus auxilijs sufficientibus iste saluatur. hoc autem asserere est expressum dogma Pelagij, ut clare constat ex uerbis illius, quae refert D. Aug. tom. 7. li. 1. de gra Christi cont. Pelag. et Celest. c. 4. Nos inquit Pel.s sic tria ista distinguimus, et certum uelut in ordinem digesta partimur: p.o loco posse statuimus: 2.o uelle: 3.o esse: posse in natura; uelle in arb.o; esse in effectu locamus. p.m illud, i. posse, ad Deum proprie pertinet, qui illud creat.ae suae contulit: duo uero reliqua, hoc est, uelle, et esse ad Hominem referenda sunt, quia de arbitrij fonte descendunt. ergo in uoluntate, et opere bono laus hominis est: immo et hominis, et Dei, qui ipsius uoluntatis, et operis possib.tem dedit, quiq ipsam possibilitatem gra sua adiuuat semper aux.o. quod uero homo pot uelle bonu, atq perficere, solius Dei est. pot itaq illud unu esse, etiamsi duo ista non fuerint; ista uero sine illo esse non possunt. Itaq liberum mihi est nec uoluntatem bonam habere,

D. August. Verba Pelagij.

nec

UGR Biblioteca Universitaria

nec actionem: nullo autem modo possum non esse possib.[tem] boni: inest mihi, etiam si noluero; nec otium sui aliquando in illo nat.[a] recipit. Quem nobis sensum exempla aliqua faciant clariorem, quod possumus uidere oculis, nrum non est: quod uerò benè, aut male uidemus, hoc nrum est: et generaliter vniuersa complectar; quod possumus ~~omne bonu~~ facere, dicere, cogitare, illius est, qui hoc posse donauit, qui hoc posse adiuuat. quod uerò benè uel agimus, uel loquimur, uel cogitamus, nrum est; quia hæc omnia uertere etiam in malum possumus. hæc[s] Pelagius. Certe si attente inspiciantur uerba Pelagij, parum, aut nihil differre uidentur à uerbis Molinæ. Consentiunt[r] uerba Pelagij cum uerbis Molinæ.

sicut n. Pelagius fatetur, quod auxilium sufficiens tribuens hoi posse operari, ad Deum referendum est; qui illud creat.[a] suæ contulit: sed qd iste actualr benè operetur cum illo auxilio, ad hominem referendum est; quia de ar: bitrij fonte descendit: Ita similr Molina tantum tribuit Deo auxiliu supernaturale sufficiens, quo homo potest iustificari, et saluari: sed quod actualiter per illud auxilium operetur, et saluetur, in solam arbi: trij libertatem refert in assertione, quam impugnamus: cum ait, iò non aliunde esse, nisi quia pro innata libert.[e] iste uoluit uti aux.[o] suff.[ti], ecce Molina fatetur, quod actualis operatio descendit ab innata arbitrij libertate, et non aliunde: Pelag.[s] uero inquit, qd descendit de arbitrij fonte: quod idem est.

Hæc ualet aduersariorú solutio, quod lex Deus illum, qui conuer: titur, adiuuat speciali influxu grâ simultaneo, et coadiuuante; et ideo actualis conuersio in Deum, et hominem referenda est, immo in Deum principaliter: Hæc, inquam, solutio non ualet. nã et Pelagius præter auxiliú sufficiens, quod dat homini posse bene operari, ponit concursum Dei simultaneum, quo ipsam possibilitatem operandi, gratia sua semper adiuuat auxilio: similiter etiam fatetur Pelagius, quod in opere bono et est laus hominis, et Dei, quia dedit creaturæ

posse operari, et illud posse adiuuat, cum actualiter bene operatur. Nihilominus errauit Pelagius, quia dixit ipsum actuale opus boni, quo homo de facto ad Deum conuertitur de arbitrij fonte descendere. Ergo etiam errat Molina cum Pelagio asserendo non aliunde prouenire, quam ab innata arbitrij libertate quod iste bene operetur, conuertatur, et saluetur cum minoribus auxilijs Dei sufficientibus, quae homini tribuunt posse bene operari; alter vero cum maioribus auxilijs damnetur. P. Nam si prouenit à speciali influxu gratiae, quod iste conuertatur, et saluetur cum minoribus auxilijs; ergo iam prouenit aliunde, quam ab innata, et sola arbitrij libertate.

Conformatur cum Pelagio assertio Molinae.

Praeterea nam praedicta 2.a assertio tollit, et negat donum perseuerantiae. ergo est erronea. Anteced. prob.r quia si non prouenit aliunde, quod iste cum minoribus auxilijs saluetur, nisi ab innata libertate sui arbitrij; sequitur quod non proueniat à speciali dono perseuerantiae collato à Deo misericorditer illi, qui saluatur, non autem alteri, qui damnatur. Etenim si non prouenit aliunde, quod iste saluetur cum minoribus auxilijs, nisi ab innata sua libertate; certè non prouenit à dono perseuerantiae: nam si prouenit à dono perseuerantiae; iam prouenit aliunde: uel fateri tenetur Molina quod ille, qui cum maioribus auxilijs damnatus est, habuit de facto donum perseuerantiae, quod et est erroneum. Etenim secundum fidem Catholicam quicunque habet de facto donum perseuerantiae, infallibiliter saluatur, ut patet ex illo Matthei x.o Qui perseuerauerit usque in finem, saluus erit: et ex definitione Concilij Trid.ni sess. 6. can. 22. Si quis dixerit iustificatum sine speciali dono Dei in accepta iust.a perseuerare posse, uel cum eo non posse, anathema sit.

Matthei x.o

Conc. Trident.

Praeterea arguitur, donum perseuerantiae est maius auxilium Dei, absolute loquendo, quam alia supernalia auxilia, secludendo donum perseuerantiae: sed ille,

qui

qui saluatur, habet donum perseuerantiæ, ut constat ex locis scripturæ et Concilij inductis: hoc autem donum non habet ille, qui condemnatur: gº qui saluatur, semper habet maius Dei auxilium, quam ille qui condemnatur. gº non stat quod asserit 2ª propº, quod s. cum minoribus auxilijs unus saluetur, et alius cum auxilijs maioribus condemnetur. Hæc censura amplius patebit ex impugnationᵉ duarum sequentium proponum.

3ª Propositio Molinæ.

Error est asseri dari auxiliũ efficax, quod ex modo motionis diuinæ, atq; ex Deo ipso habeat efficaciam; neq; hoc salua fide sustineri pot. nam alias non saluaret libertas nri arbitrij; docet hoc in concordia q. 23. art. 4. et 5. disput. pª mem. 6. §. nonnulli, pag. 425. et 426. als 326. et 327. / calumnia 4ª

4ª Propositio eiusdem, quæ magis explicat, et aggrauat præcedentem.

Diuisio sufficientis auxilij in efficax, et inefficax nra sententia ab effectu, qui simul ab arbitrij libertatᵉ pendet, sumenda est; illudq; auxilium sufficies, siue maius, siue minus in se sit, efficax dicatur, cum quo liberum arbᵐ pro sua libertate conuertitur; cum quo tñ, nihil illo auxilio impedientᵉ, potrat non conuerti: illud uero inefficax dicatur, cum quo arbitriũ pro eadem libertate non conuertitur, cum tamen potuerit conuerti. Hinc 4º loco asserimus auxª preuenientis, atq; adiuuantis grē, quæ lege ordiª uiatoribus conferuntur, quod efficacia, aut inefficacia ad conuersionem, seu iustificatᵉᵐ. sint, pendere á libero consensu, et coopone arbitrij nri cum illis; atq; adeó in libera potestatᵉ nra esse, uel illa efficacia reddere, consentiendo, et coopando cum illis ad actus, quibus ad iustificonem disponimur; uel inefficacia illa reddere, continendo consensũ, aut et eliciendo contrariũ dissensum. Hác 4ᵃˢ. pponem habet Molina in concorª q. 14. ar. 13. disp. 38. als 40. hantiqua pag. 232. als 166. /

UGR Biblioteca Universitaria

Censura praecedentis 3ae et 4ae Propositionis

Ista duae propositiones 3a et 4a in eo, quod asserant, nullum dari auxilium, quod, ut uenit a Deo, sit efficax, uel afferat secum efficaciam ad conuertendum peccatorem in Deum, aut bene operandum, sed solum dici efficax ab effectu, quia nostrum arbitrium pro sua libertate bene operatur cum illo, sunt errores, et de Pelagianae haeresis reliquijs.

Probatur haec Censura ex Concilio Arausicano can. 4. ubi dicitur, si quis, ut a peccato purgemur, uoluntatem nostram Deum expectare contendit, non autem etiam, ut purgari uelimus, per spiritus Sancti infusionem, et operationem in nobis fieri confitetur; resistit spiritui Sancto per Salomonem dicenti; Praeparatur uoluntas a Domino: et Apostolo salubriter praedicanti; Deus est, qui operatur in nobis et uelle, et pro bona uoluntate: Idem habetur can. 6. si autem nullum auxilium, prout uenit a Deo est efficax, sed, ut dicit Molina; Deus dat tantum homini auxilium sufficiens; homo uero pro innata sibi libertate reddit illud efficax; strenue cum illo operando: sequitur, quod Deus nostram expectet uoluntatem, ut purgari uelimus; et non moueat illam per spiritus Sancti infusionem, et operationem, ut purgari uelit. hoc autem est contra decretum Concilij. Id, quod apertissime constabit legenti Epistolam Prosperi ad Augustinum de reliquijs Pelagianae haeresis; quae habetur inter opera Augustini to. 7. ante librum de praedestinatione sanctorum. Praeterea probatur ex eodem Concilio can. 6, ubi sic diffinitur: si quis aut humilitati, aut obedientiae humanae subiungit gratiae adiutorium, nec ut obediens, et humillimus ipsius gratiae donum esse consentit; resistit Apostolo dicenti, quid habes, quod non accepisti: et gratia Dei sum id, quod sum; at uero Molina in 3a et 4a assertione aperte subijcit gratiae adiutorium, obedientiae, et humilitati humanae dum asserit

in 4a

in 4.ª assertione quod auxilium et adiutorium Dei est efficax non quia ut procedit à Deo, secum afferat efficaciam ad conuertendum liberum arb.m in Deum, sed quia ipsum arbitrium pro sua libertate obediendo, et se humiliando se conuertit in Deum, et sic auxilium Dei, quod tantum erat secundum se sufficiens, reddidit efficax; hoc autem est subijcere humilitati, et obedientiæ humanæ adiutorium Dei, quod est contra Concilium.

Confirmatur, nam Concilium definit, quod non tantum posse sed etiam esse actualiter obedientes, et humiles, et strenuè operari cum auxilio sufficienti, est donum Dei; sed auxilium, quo actualiter peccator obedit Spiritui Sancto uocanti, et conuertitur, est efficax, siquidem efficaciter ipsum conuertit; ergo secundum Concilij definitionem datur aliquod gratiæ adiutorium, quod, ut uenit à Deo, sit efficax ad conuertendum hominem in Deum.

Præterea in Canone 20. eiusdem Concilij sic diffinitur: multa fiunt in homine bona, quæ non facit homo; nulla uerò bona facit homo, quæ non præstet Deus, ut faciat homo; ergo secundum Concilium Deus est, qui præstat, et facit efficaciter, fortiter, et suauiter, quod homo operetur actum bonum, quo in Deum conuertitur, et disponitur ad gratiam.

Nec ualet solutio Aduersariorum, quod Deus dicitur facere bona opera, quæ facit homo, et præcipuè illa quibus ad gratiam proximè disponitur, quia confert illi auxilium supernaturale sufficiens, quo si homo pro innata libertate bene utatur, statim Deus aderit conferendo illi nouum influxum gratiæ coadiuuantis; nam hoc est incidere in errorem Pelagij, ut patet ex uerbis illius cum censura 2.æ propositionis inductis: etenim quod homo benè utatur auxilijs sufficientibus, non prouenit à sola innata uoluntate, sed à speciali auxilio gratiæ Dei.

Præterea probatur ex Conc.º Trid.no sess. 6. de iustificatione cap. 5. ubi

ti habetur. Cum dr̃ in thren. c. 5, Convertimini ad me, et ego convertar ad vos, libertatis nostrę admonemur: cum nos respondemus, converte nos domine ad te, et convertemur, Dei nos gratia pręveniri confitemur; quibus verbis docet concilium, quod non tantum pręvenimur Dei gratia, ut possimus converti, sed etiam ut de facto convertamur. Nam illud verbum, Converte nos, efficaciam denotat auxilii divini, à quo peccator habet, quod convertatur. ergo negare auxilium efficax, prout venit à Deo, est erroneum, et asserere, quod ab arbitrio nostro habeat efficaciam de auxilium, blasphemum etc.

Rom. 4°
D. August.

Pręterea probatur nostra Censura ex illo ad Rom. 4°. ideo ex fide ut secundum gratiam firma sit promissio. super quem locum D. Aug.s lib. de prędestinatione Sanctorum cap. 10. et 11. explicans illud Genesis 17. Promissum Abrahę à Dño, Patrem multarum gentium constitui te; sic ait, Hoc non de nostrę voluntatis potestate, sed de sua prędestinatione promisit; promisit n. quod ipse facturus erat, non quod homines: nam et si faciunt homines bona, quę pertinent ad colendum Deum, ipse facit, ut illi faciant, quod pręcepit; non illi faciunt, ut ipse faciat quod promisit; alioquin ut Dei promissa implerentur, non in Dei, sed in hominum esset potestate, et quod à Dño promissum est, ab ipsis gentibus redderetur Abrahę. Hactenus Aug.s, cuius doctrinas

Ezech. 36

confirmant aperte verba illa, quę Dñus dixit per Prophetam, faciam, ut in pręceptis meis ambuletis, et iudicia mea custodiatis, atque faciatis. Ecce contendit D. Aug.s in verbis inductis colligi è sacra scriptura, quod detur auxilium, quod, ut venit à Deo, sit efficax ad faciendum, quod homines faciant, quod Deus pręcepit, vel promisit; alias non esset firma promissio Dei ex ipsa gratia, et dono divino, ut dicit Apl̃us; sed ex libertate humani arbitrii: quod, ut dicit Molina, facit, quod auxilium Dei sit efficax, eo quod pro innata

libertate

UGR Biblioteca Universitaria

libertati auxilio Dei sufficienti voluit uti strenue pro eadem innata libertate cum illo operando.

Praeterea probatur testimonijs Sanctorum, qui aperte asserunt dari auxilium, quod in se sit efficax ad immutandam hominis voluntatem, et faciendum, quod bene operetur. D. Aug.^s id asserit tom. 7. lib. de grã, et lib. arb. cap. 20. vbi sic ait, voluntas cuiuscunque hominis ita est in Dei potestate, ut eam, quando voluerit, et quo voluerit, faciat inclinari. et lib. de corrept. et grat. c. 14. inquit; Deus de ipsis hominum voluntatibus, quod vult, facit, et lib. de praed. Sanct. c. 8. dicit gratiam efficacem a nullo duro corde respui, et infra docet, quod Deus facit volentes ex nolentibus. videat Molina, an sit lapidei cordis, et duri respuendo grãm, quae a Deo ipso habeat efficaciam convertendi hominem in Deum: nam illam aperte respui, cum inquit in 4.ª assertione, quod auxiliũ Dei mendicat efficaciam a nro lib.^o arb.^o, et a bono usu illius pro innata sibi libertate: nos autẽ contra affirmamus, quod liberum arbitriũ mendicat efficaciam ab auxilio Dei, maxime in actibus supernaturalibus.

Tertium^a Sanctorum ad probandum aux.^m efficax. D. Aug.^s

D. Anselmus lib. de gratia, et lib.^o arb.^o id ipsum confirmat. ait .n. fuerunt quidam superbi, qui totam efficaciam in sola libertate arbitrij consistere sunt arbitrati & superbit q.^o Molina, dum asserit in propos.^{bus}, quas impugnamus, quod liberum arbitriũ pro sua libertate reddit efficax auxilium, quod, ut venit a Deo, tantum erat sufficiens.

D. Anselm.^s

D. Thomas id ipsum confirmat apertissimis testimonijs. nam p.^a 2.^{ae} q. 111. ar. 3. ait, quod vnus effectus gratiae ponitur, ut bonum, quod homo vult, efficaciter operetur. ergo datur auxilium gratiae efficax, et efficaciter movens hominem ad operandũ actus supernaturales, maxime illos, per quos ad grãm disponitur, et p. p. q. 19. ar. 8. corp. sic ait, voluntas Dei neces.^{tem} actibus liberis non imponit: quod contingit propter efficaciam

diuinæ uoluntatis; cum enim aliqua causa efficax fuerit ad agendum, effectus consequitur causam non tantum secundum id, quod fit, sed etiam secundum modum fiendi, uel essendi. cum igitur uoluntas Dei sit efficacissima, non solum sequitur, quod fiant ea, quæ Deus uult fieri; sed quod eo modo fiant, quo ea fieri uult: uult autem quasdam actiones fieri contingenter, et liberè: et ita ab efficacia diuinæ uoluntatis habent, et quod tales act.es fiant, et quod fiant liberè. Hæc D. Thomas. Idem docet p. p. q. 83. a. p.o ad 3.m Quid clarius contra 3.am et 4.am assertionem Molinæ dici potuit! fatetur n. D. Tho.; quod ab efficacia diuinæ uoluntatis habet efficaciam nrum liberum arb.m, ut liberè suas act.es operetur. non q. l. dr aux.m Dei efficax, quia nrum liberum arb.m illud facit efficax, ut dicit Molina, sed quia ipsum auxilium efficaciter mouet liberum arbitrium.

D. Cyrillus. Diuus et Cyrillus in lib. de adorat.e et cultu in spiritu, et ueritate expressis verbis distinguit, et concedit 2.x Dei auxilium, aliud sufficiens, et inefficax, aliud uerò efficax eo modo, quo schola Thomistarum illud constituit, et defendit contra Molinam, sic. n. ait D. Cyrillus, Deus non solum uerbis nos stimulat, et adhortationibus menti immittis, ut discedamus à peccato, sed tantam benignitatem nobis etiam exhibet uniuersorum Saluator Deus, ut efficaci subsidio adiuuet, secundum quod scriptum est: Apprehendisti

Psal. manum dexteram meam, et in consilio tuo deduxisti me. Nam quoniam hominis natura non ualde generosa est, nec satis idonea, ut malum effugere queat, duplex Deus concedere beneficium uidetur persuadens admonitionibus, ut subsidium inueniamus, et fortius illud præstans, quàm ut malum præsens, et uiolentum præualere possit. Hactenus Cyrillus, quibus uerbis aperte docet constituendum esse auxilium sufficiens, quod datur homini, ut malum effugere possit, et auxilium aliud efficax, quod D. Cyrillus appellat subsidium Dei fortius, quod datur homini, ut efficaciter benè operetur, et malum effugiat, ne

aduersus

UGR Biblioteca Universitaria

aduersum illum praeualeat. quomodo ergo dicit Molina nullum dari auxiliu, quod, ut uenit a Deo, sit efficax!

Praeterea probatur eadem censura ex orationibus Eccl.ae quibus a Deo petit, ut misericorditer illi concedat auxiliu efficax, quo de facto bene operetur, ut patet ex illa orone communi, Actiones nras quaesumus Dne aspirando praeueni, et adiuuando prosequeri, ut cuncta nra oratio a te semper incipiat, et per te capta finiatur, Et ex alia orone Dominicae 6.ae post octauam Trinitatis, Deus virtutum, cuius est totum, quod est optimum, insere pectoribus nostris amore tui nominis, et praesta in nobis Religionis augmentu, ut quae sunt bona, nutrias. Item etiam in oratione Dominicae 22.ae Petit Eccl.a; Deus refugium nostru, et uirtus adesto pijs Eccl.ae tuae precibus, auctor ipse pietatis, et praesta, ut quod fideliter petimus, efficaciter consequamur. Ex quibus uerbis desumitur argumentum, si bona cuncta a Deo procedunt, si Dei est totum, quod est optimu, ut canit Eccl.a, ergo auxiliu efficax, quo de facto liberum arbitriu bene operatur, Dei est, et a Deo procedit. Confirmatur si homo pro innata sibi libertati facit efficax auxilium, quod in se tantum erat sufficiens, quid petit a Deo, quod per illum efficiatur efficax! Hoc argumento triumphat D. Augustinus lib. de bono perseuerantiae cap.e 7.o aduersus illos, qui asserunt bonum usum liberi arbitrij, uel actualem operationem bonam ipsius ab innata procedere libertati, ut dicit Molina; sic. n. ait Aug.s; prorsus in hac re non operosas disputationes expectat Eccl.a, sed attendant orones suas; orat, ut increduli credant; Deus g.o conuertit eos ad fidem; orat, ut credentes perseuerent; Deus g.o donat perseuerantiam usque in finem. Hae Aug.s; si g.o secundum Molina non est speciale Dei donum bonus usus liberi arbitrij, et efficacia, quam habet in operando, sed tantum procedit ab eodem arbitrio pro innata libertati, superflue illud Eccl.a peteret a Deo, ut misericorditer

orones Ecc.ae

D. Aug.s lib. de bono perseuerantiae c. 7.

talem bonum usum concederet, quod tamen asserere nullus audebit.

Deniq probatur. nam ut docet D. Paulus, non sumus sufficientes cogitare aliquid à nobis, quasi ex nobis, sed sufficientia nra ex Deo est; ergo a fortiori efficacia, quam habet liberum arbitriu in actuali operatione maxime in operone supernali, per quam disponitur ad gratiam ex Deo erit; aliàs id, quod perfectissimu est in operationibus supernaturalibus, tribueretur libero arbº pro innata libertati, et non pro speciali Dei dono, quod est Pelagianum.

5.ª Propositio Molinæ

Circa scientiam Dei mediam inter scientiam naturalem, et scientiam liberam, quam idem Molina fatetur se adinuenisse ad concordandá libertatem nri arbitrij cum diuina prescientia, et predestinatione, multa coaceruat censura digna.

Dicit pº. triplicem scientiam oportet distinguamus in Deo, nisi periculosè in conciliando libertati arbitrij nostri, et contingentia rerum cum diuina prescientia allucinari uelimus; unam merè naturale, aliam merè liberam, qua Deus post liberum actum suæ uoluntatis absq hypothesi, et conditione aliqua cognouit absolutè, et determinatè ex complexionibus omnibus contingentibus, quæ nam reipsa essent futuræ, quæ non item; tertiam mediam scientiam, qua altissima, et inscrutabili comprehentione cuiuslibet liberi arbitrij in sua essentia intuitus est, quid pro sua innata libertati si in hoc, uel in illo, uel etiam infinitis rerum ordinibus collocaretur, acturum esset, cum tamen posset, si uellet, facere reipsa oppositum. Ita Molª in concordia quæst.º 14. ar. 13. disp. 50. §. triplicem scientiam pag. 329.

Dicit 2º. illam scientiam Dei nulla rone dicendam esse liberam, tum

quia

quia antecedit omnem liberum actum voluntatis diuinæ; tum etiam quia in potestate Dei non fuit scire per eam scientiam aliud, quam reipsa sciuerit; neque est in eo sensu dicenda est nalis, quasi ita innata sit Deo, ut non potuerit scire oppositum eius, quod per eam cognouit, sinaque liberum arbm. creatum acturum esset oppositum, ut reuera potest, id ipsum sciuisset per eandem scientiam; non autem quod reipsa scit.

Dicit 3o. quare non est magis innatum Deo scire per eandem scientiam hanc partem contradictionis ab arbo. creato pendentem, quam oppositam.

Dicit 4o. Illam scientiam Dei mediam partim habere conditionem scientiæ nalis, quatenus præuenit actum liberum voluntatis diuinæ, neque in potestate Dei fuit aliud scire, partim habere conditionem scientiæ liberæ, quatenus quod sit vnius potius partis, quam alterius, habet ex eo, quod liberum arbitrium ex hypothesi, quod crearetur in vno, aut altero ordine rerum, esset potius facturum vnum, quam aliud cum vtrumuis indifferenter possit facere. Omnia hæc habet Molina vbi supra § suscitabitur.

Censura dicti primi

Pm. dictum non caret magna arrogantia, et iniuria Doctorum Eccl.æ, et Sanctorum, et omnium ferè Scholasticorum. Nam auctor Molina sibi attribuit ueram, et legitimam uiam conciliandi libertatem arbitrij nobis cum diuina præscientia, et prædestinatione; Et audet dicere ante illum nunquam huiusmodi concordiam perfecte fuisse in Eccl.a à Doctoribus explicatam; Etenim in præallegato libello q. 23. ar. 4o. et 5o. disp. pa. memb. vlto. § credens Augs. fol. 487. dicit Molina ex sent.a Augusti. circa prædestinationem fuisse turbatos multos viros doctos, ex Massiliensibus, et § nos pro nostra pag. 489. subdit hæc verba. Arrogantia Molinæ con. D. Aug:

UGR Biblioteca Universitaria

Qua scilicet doctrina circa concordiam liberi arbitrij, et prædestinationis, quã in varijs locis tradidimus: si data, explanataq semper fuisset, forte nec Pelagiana hæresis fuisset exorta, nec Lutherani tam impudenter arbitrij nostri libertatem aut fuissent negare, nec ex Augustini opinione, concertationibusq cum Pelagianis tot fideles fuissent turbati, et reliquiæ Pelagianorum in Gallia fuissent extinctæ. Hactenus Molina.

Expendant amore Dei Censores fidei, et iudicent, an Eccl.ª Xpi expectauerit per tot sæcula Doctorem Molinam, ut hanc concordiam exacte explicaret, quasi per scripturam Sacram, per Sancta Concilia, et Auctores antiquos, et potissime per D. Augustinũ, et D. Thomã ptam concordiam Deus sufficientissime non explicauerit absq noua illa scientia media à Molina, et à suis adinuenta; quod concedere esset blasphemũ, et ponere defectum in diuina prouidentia, in re ad bonum Eccl.æ et doctrinæ Catholicæ adeo necessaria; Asserere aut sicut asserit Molina, quod ex opinione Augustini, concertationibusq eius cum Pelagianis fuerint in Gallia multi viri docti turbati, et quod propter eandem Augustini doctrinam reliquiæ Pelagianæ hæresis in Gallia non fuerunt hucusq extinctæ, magnam iniuriam infert Doctori Eccl.æ, ne dicam, blasphemiam: hactenus ne omnes Sancti, omnes Eccl.æ Doctores, omnes Theologi, qui sine illa scientia media explicauerunt liberi arbitrij nostri concordiam cum diuina prædestinatione, et præscientia, fuerunt in hac parte hallucinati! multo maiori jure in defensionem D. Augustini, D. Thomæ, et aliorum Sanctorũ, quos D. Molina ita irreuerenter tractat, posset dici de eodem Molina, quod est hallucinatus in magnitud.e huius mysterij, et nouam illius concordiam causam fuisse non modicæ turbationis in tota ferè Hispania, et Portugallia, et vtinam non maiora incommoda afferat in Eccl.ª

Quod si Pelagiani, et Lutherani quieuissent, si illi datus fuisset, et

explicatus

explicatus nouus modus concordiæ traditus à Molina, forte esset, quia modus ille, et Pelagianis fauere, ut et Lutheranis uidetur; Pelagianis quidē, quià plus nimis tribuit libero arb.º pro innata sibi libertate; Lutheranis uerò, quià dum liberum arbitriū contendit statuere, illud destruit; Etenim liberum arbitriū, quod Omnipotentiæ diuinæ, et efficaci illius motioni non est subiectum, liberum arbitriū creatum non est.

Præterea quod Lutheranis faueat, et Pelagianis nouus modus concordiæ Molinæ, ex eo colligitur; nam Pelagius, et Lutherus eadem uia, et eodem discursu in contrarios errores abierūt, uterq. namq. hanc consequentiam euidentem esse arbitratur; Deus prædefiniuit humanos actus, et prædestinauit quosdam uoluntate efficaci, et absoluta; ergo non remanet libertas in actibus humanis. Sed Pelagius, ut saluet libertatem arbitrij negat prædestinationem, et efficaciam auxilij diuini; Lutherus autem concedendo prædestinationem, negat libertatem arbitrij. Molina uero, ut saluet libertatem, negat prædestinationem absolutam Dei, ut patebit in propositione 7.ª et similiter efficaciam auxilij diuini. Nos aut, et libertatem arbitrij confitemur, et efficaciam auxilij diuini, et absolutam prædestinationē cum illa saluari contendimus.

Censura 2.di et Tertij dicti.

Dictum 2.m eiusdem assertionis quintæ manifestam in se repugnantiam inuoluit cum doctrina eiusdem Molinæ; nam primò asserit illam scientiam dei mediam nulla rōne dicendā esse liberam; et postea in eadem pag.ª subdit illam scientiam, partim habere conditionem suæ naturalis, et partim habere conditionem scientiæ liberæ; quæ duo sibi inuicem contradicunt, nam si nulla rōne illa scientia est libera, ergo non est partim naturalis, et partim libera, sed est merè naturalis; nam scientia, quæ partim est libera, aliqua rōne habet dici libera.

UGR Biblioteca Universitaria

Præterea, id, quod asserit idem secundum dictum, quod scilicet in potestate Dei non fuit scire per eam scientiam aliud, quam reipsa sciuerit. Pugnat etiam cum doctrina eiusdem Molinæ in dicto 4º. ubi docet esse in potestate liberi arbitrij nostri aliud facere; etenim si in potestate liberi arbitrij nostri est aliud facere, sicut reuera est, ergo in potestate Dei fuit aliud scire.

Postea arguitur; nam si illa scientia Dei media haberet certitudinem ex eo, quod liberum arbitriu hominis positum in tali, uel tali ordine rerum esset potius facturu hoc, quam illud, sequeretur, quod scientia Dei haberet certitudinem ab aliqua causa extrinseca, non autem á primario, et perse obiecto eiusdem scientię; quod est ipsa essentia diuina; quod tamen asserere est blasphemum; nam tunc mendicaret Deus certitudinem ab alio obiecto, quam á se ipso. Et per hęc manet et impugnatum tertium dictum.

Postea impugnatur: nam sequeretur ex tertio dicto, quod scientia Dei esset confusa, et indeterminata ad alteram partem contradictionis; hoc autem asserere esset ponere in scientia Dei magnam imperfectionem; imo id ponere est contra rationem scientię, quę est de his, quæ non contingunt aliter se habere, ergo.

Censura quarti dicti.

Quartu dictum non caret temeritate, et accedit maxime ad errorem; eteni assignat pro causa certitudinis scientiæ Dei aliquid creatum, scilicet usum actualem liberi arbitrij positi in tali, uel tali ordine rerum.

Præterea nam eximit, et subtrahit á diuina prouidentia, et uoluntate aliquam actionem creatam; nam ponit liberam hominis uoluntatem operantem in tali ordᵉ. rerum, antiquam in=

telligatur

telligatur decretum aliquod voluntatis divinę circa talem operationem: quod tamen est erroneum, cum voluntas divina sit omnium causa, quę extra Deum sunt bona, ut docet D. Tho: 3ª p.e q. 19. et ibi Theologi, ergo tenetur Molina confiteri: quod ut talis actio bona fieret in tali ordine rerum, debuit precedere decretum divinę voluntatis, ut fieret.

Praeterea scire est rem per causam cognoscere; sed divinae scientię non pôt attribui sine blasphemia: quod quia cognoscit aliquam causam extra se, cognoscit effectum eius.

6.ª Propositio Molinę.

Circa concursú Dei cum causis secundis multa docet Molina nota, et censura digna, quę non tantum Phylosophię, sed et Theologię repugnant.

Dicit primò Deus suo auxilio, et concursu generali non influit in causas secundas movendo illas ad suas operationes, sed influere tantum in suas operationes immediatè, et in effectus causarum secundarú: additq alias non salvari libertatem nostri arbitrij, sed dari ansam multis erroribus. Ita dicit Molina in Concordia q. 14. ar. 13. disp. 26. §. dicendum itaq est ubi sic ait. Quo fit, ut concursus Dei generalis non sit influxus Dei in causam 2.am quasi illa prius ab eo mota agat, et producat suum effectum, sed sit influxus immediatè cum causa in illius actionem, et effectum. Eandem propositionem repetit disp.e 27.

Dicit 2.º Deum, et causam 2.am respu effectus se habere, ut causas partiales non secus, atq cum duo trahunt navim: ita docet ubi sup.ª disp. 26. circa finem.

Dicit 3.º quod illud auxiliú generali, et concursus universalis Dei est merè naturalis, et eiusd rationis respu omniú effectuum natium, et supernatium bonorum, et maloú: itaut actus ex vi illius concursus

UGR Biblioteca Universitaria

non habeat, quod sit magis assensus fidei, aut actus charitatis, quam infidelitatis, et odij Dei, aut fornicationis pag. 151. in Antuerp.

Censura Primi dicti.

Primum dictum est expresse contra totam Philosophiam, nam per illud enervatur discursus naturalis rationis, quo ostenditur esse primum unum motorem, et unam primam causam immotam, omnes alias causas secundas moventem. Unde Aristoteles 8.º Phys. demonstrat omne, quod movetur ab alio moveri, et ex hoc infert esse perveniendum ad unum primum motorem immobilem omnia moventem; si autem prima causa non influeret in causas secundas, neque moveret illas ad suas operationes, vanus esset discursus Aristotelis, nec haberemus demonstrationem naturalem ad demonstrandum Deum esse: ergo.

Praeterea nam de ratione causae secundae est, quod subordinetur primae causae non tantum in esse, sed in operari; etenim non tantum effectus productus est ens factum, sed etiam ipsum agere causae 2.ª est aliquod ens in rerum natura; ergo utrumque dependet a primo ente, et a prima causa; ergo prima causa influit, et in effectum, et in ipsam causalitatem causae 2.ª

Caelestinus Papa Est et primum dictum contra expressam diffinitionem Caelestini Papae primi huius nominis, qui in Epistola ad Episcopos Galliae § sic ait, ita Deus operatur in cordibus hominum, atque in ipsum liberum arbitrium, ut sancta cogitatio, pium consilium, omnisque bonus motus voluntatis ex Deo sit. Quibus verbis docet Pontifex Deum non tantum influere in effectum voluntatis, sed et in ipsum liberum arbitrium, et § 12. quasi respondens argumento eorum, qui proterve arbitrantur tolli arbitrij libertatem, si ponatur influxus efficax Dei in ipsum liberum arbitrium. Subdit idem Pontifex, quo ubique auxilio, et

muneri

muneri Dei non aufertur liberum arbitriu, sed liberatur, ut fiat de tenebroso lucidu, de prauo erectum, de languido sanu, de improuido prouido: quid clarius contra Molinam?

Praeterea nam sequeretur ex Pº dicto P. Molinae, quod quando homo producit actum contritionis, quo ultimatè disponitur ad grám, operaretur suam salutem non motus à Deo: consequens est contra expressam definit.em Concilij Trid.ni sess. 6. can. 4. de Justificationi, ubi sic habetur. Si quis dixerit liberum hominis arbitrium à Deo motum, et excitatu nihil cooperari Deo excitanti &. Anathema sit. sequela probatur, nam iuxta primu dictum Molinae, Deus influit in effectu causae 2.ae, et non in causam, ergo quando homo subito iustificatur, sicut Paulus, producendo actum contritionis, Deus influit in illum actum, et non in liberum arbitrium illud mouendo. hoc consequens concessit Antonius de Padilla presidens Conel.ti Societatis Jesu.

Praeterea idem Conc.m Trid.m sess. 14. c. 4. affirmat, quod attritio, et timor inferni non solum sunt actus boni, sed et esse donum Dei, et Spiritus Sancti impulsum nondum quidem inhabitantis, sed mouentis, quo poenitens adiutus, uiam sibi ad iustitiam parat; ergó secundum Conc.m Spiritus Sanctus mouet liberum arbitriu; ergó influit in illud, tanquam in causam secundã, et non tantum in effectum, ut dicit Molina. Deniq probatur omnibus argumentis, quibus in cens.a 3.ae et 4.ae prop.nis ostendimus errorem esse negari efficacia auxilij diuini mouentis uoluntatem ad actus bonos.

Ex his omnibus constat dictum primum, quod modò impugnamus, non tantum esse contra Philosophiam, sed et ex illo inferri aliquos errores contra fidem.

Censura dicti Secundi.

Dictum 2.m magnam ponit imperfectionem in concursu primę causae, et derogat perfectioni illius; nam facere Deum causam partialem est eximere concursum causę 2.ae ab efficacia primae causae, quod sic ostenditur. Si Deus

UGR Biblioteca Universitaria

et liberum arbitrium concurrunt ad actum fidei partialiter, sicut duo trahentes nauim, ergo efficacia, et virtus, quam habet liberum arb.m ad credendum, non prouenit ex motione primæ causæ supernalis; quod est erroneum, ut supra ostentum est. Sequela tamen prob.r nam duo trahentes nauim, ita se habent in ordine ad effectum, quod unus non accipit uirtutem motiuam ab altero, sed ambo simul concurrunt æqualiter ad eundem effectum. ergo.

D. Anselmus. Præterea idem secundum dictum est expressé contra D. Anselmum lib. de grã, et lib.o arb.o cap. 3. ubi loquens de illis, qui conuertunt.r ad Deum, et bené operantur, ait: Totum imputandum est gratiæ, quia neq uolentis est, quod uult; neq currentis, quod currit; sed miserentis Dei, omnibus. n. (excepto solo Deo, dicitur; quid habes, quod non accepisti!

D. Bernardus. Idem dicit Bernardus in tract. de lib.o arb.o ubi docet, nihil operari liberum arbitriũ, quod ad salutem pertineat, quod non sit potissimé tribuendum Deo. Deniq D. Aug.s in Enchiridion. cap. 32. inquit, ideo Apostolum dicere non esse uolentis &c ut totum Deo detur. uideatur huiusmodi locus Aug.ni: clarissimé enim nobis fauet.

Censura Tertij dicti.

Tertium dictum est erroneũ in fide, et probatur; nam si ex ui concursus Dei non habet actus liberi arbitrij, quod sit fidei supernalis magis, quam infidelitatis: ergó quod sit actus fidei supernaturalis credere Deum Trinum, et unum habebit á libero arb.o, et non á concursu Dei, quod est erroneum, ut patet ex definitionibus sequentibus, nam in

Conc. Palestinũ. Conc.o Palestino contra Pelagiũ celebrato, cuius meminit Aug.s in Epist.a 106.

Conc. Africanum. et in Conc.o Africano, ubi conuenerũt 214. Epi, et fuit á Pontifice confirmatum, ut refert Prosper in responsione ad octo cap. Gallorum, diffinitum est, quod grã Dei per IESVM xpũm D. N. non solum ad cognoscendã,

sed

sed etiam ad faciendam iustitiam nos per actus singulos adiuuat, ita ut sine illa nihil uere, sanctaeq pietatis habere, cogitari, dicere, et agere ualeamus. ex quibus uerbis desumimus argumentum subsumendo sic; sed credere certò mysteria fidei, est cum assensu cogitari eadem misteria. ergò ad sic credendum, necessaria est gratia Dei adiuuans, et non sufficit naturae uirbus cum auxilio generali naturali; ergò concursus, quo Deus concurrit ad actum fidei non est eiusdem rationis cum concursu illo, quo ad actus merè naturalis concurrit, ut dicit Molina. Confirmatur ex D. Augustino lib. de praedest. sanctorum, ubi ait, errorem esse dicere, quod credere Euangelio praedicato est nobis ex nobis, ergò est ex speciali, et supernali auxilio Dei. D. Aug.

Praeterea probatur ex Concilio Arausicano can. 6. et 7. ubi hereticum esse decernitur, si quis affirmauerit posse per naturae uigorem aliquid dicere, aut cogitari, quod pertineat ad salutem uitae aeternae, aut praedicato Euangelio consentire, nisi per illuminationem Spiritus Sancti: ergo errat Molina asserens posse quempiam certò credere per uires naturae Euangelio praedicato, cum solo auxilio generali, quod est ordinis naturalis. Conc. Arausicanum

Praeterea probatur ex Innocentio in epistola ad Conc. Cartaginenti, quae habetur apud Augustinum Epist.a 93.a et ex Zosimo Pontifice Maximo in epistola ad omnes Episcopos, quem refert Celestinus in epistola ad Gallos cap. 9. et ex ipso Celestino ibidem cap. 8. qui omnes expressè determinant ad omnia bona opera, quae pertinent ad vitam aeternam, esse necessarium auxilium coelestem, quod Sancti quotidie implorant. ergo doctrina Molinae est erronea.

[In]nocentius.
[Ce]lestinus.
[Z]osimus.

Id ipsum Confirmatur ex Concilio Tridentino sess. 6.a de iustificatione can. 3. ubi habetur. Si quis dixerit sine praeueniente Spiritus Sancti inspiratione, atque eius adiutorio hominem credere posse, sicut oportet, Anathema sit. cum qua difinitione saluari non potest dictum, quod impugnamus. Conc. Tridentinum

Deniq probatur. nam asserere quod concursus Dei generalis, quo Deus concurrit cum homine ad actum fidei est eiusdem rationis, et mere naturalis respectu omnium actuu', tam bonorum, quam malorum; est virtualiter docere, quod Deus, quantum est ex se, non magis concurrit ad actum supernalem charitatis, quam ad actum peccati; quod est erroneum.

SEPTIMA PROPOSITIO MOLINÆ.

Circa mysterium prædestinationis multa etiam dicit Molina, noua, falsa, et erronea. P.º dicit. His itaq confutatis, ut ad rem redeamus (salua reuerentia, quę D. Thomæ debetur magna) non miror, si communior Scholasticorum sent.ª, presertim eo modo intellecta, quo uerba D. Tho: hoc loco sonare uidentur, a multis dura nimis, indignaq diuina bonitati, et clementia iudicetur. ita Molina in Concordia q. 23. a. 4. et 5. disput. 1. memb. 6. §. His ita confutatis pag. 431. et infra multa uerba contumeliosa in sent.am D. Aug.ni, et D. Thomę circa prædestinationem profert.

Dicit 2.º quod prædestinationis cuiuscunq adulti in particulari ratio sumetur ex bono usu liberi arbitrij eius prævisto, et ab eo fuit dependens talis prędestinatio, itaut ex uoluntate eius pendeat, quod habeat rationem prędestinationis, et sortiatur hoc nomen, uel retineat solam rationem prouidentię, qua Deus prouidet illi homini de medijs sufficientibus ad salutem. Nam ex eo, quod adultus uoluit cooperari illis medijs habuit illa prouidentia rationem prędestinationis, et alias non haberet, nisi rationem prouidentię; unde infert, quod ratio prędestinationis pendet ex uoluntate adulti uolentis cooperari illis auxilijs, additq hoc negari non posse salua fide. et extendit ad Angelos hanc doctrinam, quos dicit relictos fuisse in communi prouidentia; unde infert, quod in eorum prędestinatione, necessario prępsupponitur

praescientia

praescientia boni usus liberi arbitrij: Haec omnia docet Molina in concordia q. 23. a. 4. et 5. disput.e p.a memb. 9. concl. 8. pag. 467. et in §. possumus confirmare pag. 469.

Dicit 3.o quod nullius hominis praedestinatio est certa, et infallibilis ex ui mediorum, et auxiliorum, quae Dei uoluntas tribuit praedestinatis, ut peruenirent ad Beatitudinem, sed solum ex illa scientia media, qua Deus praeuidit bonum usum liberi arbitrij futurū. Ita docet in concordia q. 23. a. 4. concl. 2. pag. 455. et idem docet concl. 3. et concl. ult.a memb. 9. de praedestinatione paruulorū.

Dicit 4.o Deum neminem praedestinasse absoluta, et efficaci uoluntate, nec et Apostolos, aut Beatam Virginem, uel alios confirmatos in grā, sed sub conditione quadam mutabili boni usus liberi arbitrij praeuisi à Deo, quia uidelicet Deus praeuidit illos bene usuros libero arb.o, et auxilijs sufficientibus, cum tamen potuerint non uti bene illis; ita docet in Concordia disp. 1. citata memb. 3. et memb. 9. §. illud etiam ex dictis, et p. p. q. 23. a. 5. memb. 9. et eandem doctrinam extendit ad praedestinationem paruulorum in concordia memb. 9. citato concl. 8. et 9. pag. 467. et 475.

Dicit 5.o quod splendor iustitiae non est causa praecipua permissionis peccati, ita docet p. p. q. 23. a. 3.

Dicit ult.o ordo causarum, et mediorum, qui diuina prouidentia constitutus est, nullam omninò necessitatem consequentis, aut consequentiae affert libero arbitrio, ita docet in concordia q. 22. a. 1. disp. 2. §. Alterum est, et in §. quando. Infert statim, quod non omnis ordo diuinae prouidentiae est certus, immobilis, et indissolubilis quoad effectus executionem.

Censura

Omnia ferè, quae in hac 7. propositionē docet Molina, manent ex parti

impugnata ex dictis in Censura tertiæ, et quartæ, et quintæ propositionis illius, sed ut singula eius dicta debita censura notemus, sit prima concl.º circa quintum dictum illius. Audacter, præsumptuosé fatis, et iniuriosé contra D. Aug.^mum et D. Thomam loquitur Molina in illo dicto, et contra coem Theologorum sententiam circa prædestinationem, dum sciens, et prudens illam reijcit, asserens cum illa non recté saluari arbitrij nostri libertatem.

Probatur hæc censura; nam sent.ª D. Patris Aug.^ni, et D. Thomæ circa prædestinationem, fuit approbata á duobus Summis Pontificibus, scilicet á Gelasio, et á Cælestino.

Item etiam alij plures summi Pontifices approbauerunt uniuersaliter omnia, quæ docet S. Tho: nam Joannes 22. in bulla Canonizationis S. Thomæ data in Auinione 18. Julij 1323. anno 7. sui Pontif.^tus inquit, quod D. Tho: humiliter, et sapienter omnem suam doctrinã, quæcunq. scripsit, et locutus cum regula fidei confirmauit; et in quodam sermone de laudibus D. Tho; quem idem Pontifex in sacro Palatio prædicauit, cuius initium est: Scitote, quoniam Dominus Sanctum suum mirificauit, inquit; quod post Apostolos, et primos Ecc.ª Doctores D. Tho: super omnes alios Ecc.^am Dei sua doctrina difendit. et ut refert Joannes Gerson Cancell.^s Parisiensis tom. 1. tract. 39. litt.ª A. idem Summus Pont.^x qui D. Thomam Cathalogo sanctorũ ascripsit, dixit in pleno Card.^lium Consist.º quod etsi S. Tho: nullis neq. in uita, neq. in morti miraculis claruisset, quilibet articulus doctrinæ illius erat prodigiũ quoddam, et miraculum magnũ praeseferens testimoniũ sanctitatis eius.

Per multos summos Pontifices approbat.^r omnis sent.ª D. Tho:

Item Innoc.^s 6.^s in quodam serm.^e de laudib. D. Tho; qui incipit. Et ecce plusq. Salomon hic. approbat omnia, et sing.ª, quæ D. Tho: scripsit, et docuit, et omnes hortatur, ut illius doctrinam sequantur, et difendat. ait enim hæc uerba: Huius doctoris sapientia præ cæteris excepta canonica,

UGR Biblioteca Universitaria

habet

habet proprietatem uerborum in modum dicendorum, ueritatem sententiarum, itaut nunquam, qui eam tenuit, inueniatur à tramite deuiasse, et qui eam impugnauerit, semper fuerit de ueritate suspectus.

Item Clemens 6.us eandem doctrinam approbat in quadam bulla data in Auinione 5.o Februarij anno 2.o sui Pontificatus.

Item et Urbanus VI. in Bulla ad Archiepiscopum, et doctores Tholosanæ Uniuersitatis edita 30. Aug.ti 1369. eandem doctrinam confirmat, et omnes monet, ut illam sequantur; quod etiam fecit nouissimè Pius V.s in Bulla edita Romæ ij. Aprilis 1567., et temerè ergò, et audacter, ne dicam, erroneè audet Molina doctrinam S. Thomæ à tot Summis Pontificibus approbatam circa materiam prædestinationis rejicere, et damnari, affirmans illam non saluari libertati in arbitrij.

Censura 2.di Dicti

Secunda conclusio error est contra fidem Catholicam asserere id, quod in 2.o dicto asserit, quod scilicet ratio prædestinationis in particulari cuiuslibet prædestinati, adulti, desumitur ex præuiso bono usu liberi arbitrij pro innata sibi libertati, et ab illo dependeat, ita ut deus neminem absoluta, et efficaci uoluntate prædestinauerit in uitam æternam, sed sub conditione quadam mutabili boni usus liberi arbitrij præuisi à Deo. Hæc censura est expressè D. Augustini qui propositam assertionem Molinæ censet Pelagianam, quod probat in libro de Prædestinat.e Sanctorum ex uerbis illis D. Pauli ad Ephes. 1. Benedictus Deus, et Pater D. N. Iesu Christi, qui benedixit nos in omni benedictione spirituali in coelestibus in Christo Iesu, sicut elegit nos in ipso ante mundi Constitutionem, ut essemus sancti, et Immaculati in conspectu eius in charitate; qui prædestinauit nos in adoptionem filiorum per Iesum Christum in ipso secundum propositum

Aug.s censet Pelagianam propositionem Molinæ lib. de præd. Sanct. c. 17.

Verba Aug.ni

uoluntatis suę in laudem glorię gratię suæ. Verba Aug.ni refert Glosa ordinaria cap. i. ad Ephes. super verba inducta D. Pauli, et sunt hęc; quomodo enim eligeret eos, qui nondum erant, nisi prędestinando? eligit ergo prędestinans nos, et sicut non elegit, eò quod tunc sancti essemus, neq ideo, quia Sancti futuri essemus, sed potius eligit nos ad hoc, ut in tempore prę essemus sancti per bona opera; non enim quia futuri eramus, elegit, sed ut essemus Sancti; ideo quippe futuri eramus, quia elegit ipse prędestinans, ut tales per gratiam eius essemus. Sed Pelagianus ueritati insultans ait; pręsciebat Deus, qui essent futuri sancti, et immaculati per liberum uoluntatis arbitriũ, et ideo eos in sua pręscientia quales futuros esse pręsciuit, elegit; elegit, inquam, anteq essent, prędestinans filios, quos facturos esse sanctos pręsciuit, non fecit, nec se facturũ, sed ipse facturos esse prouidit, quem confutans hic Apostolus dicit, ut essemus sancti. Hactenus Glosa ex Aug.no, nihil aliud profecto asserit Molina in 2.o dicto, quam quod Pelagianus ille, quem in primis D. Augustinus impugnat, uideatur D. Augustinus lib.o allegato de prędestinat.e Sanctorũ c. 17. apertissime namq condemnat in toto cap., tanquam Pelagianam, assertionem Molinę, quam impugnamus.

Et uidet.r attenti Molina.

Rom. 9.

Pręterea probatur eadẽ Censura ex uerbis illis Apostoli ad Rom. 9. cum. n. nondum nati fuissent, aut aliquid boni egissent, aut mali, ut secundum electionem propositum Dei maneret, non ex operibus, sed ex uocante dictum est, quia maior seruiet minori, sicut scriptum est; Jacob dilexi, Esau autem odio habui; ubi expendendum est illud uerbũ Apostoli, ut secundum electionem propositum Dei maneret, idest ut firmum esset ex ipsa Dei electioni, et non ex ipsa praescientia boni usus liberi arbitrij; si enim praedestinatio tantum esset certa ex bono usu

liberi

UGR Biblioteca Universitaria

liberi arbitrij prequita non esset certa secundum electionem Dei, et secundum propositum conferendi auxilia efficacia, quibus predestinati saluantur. sed prævidens Apostolus futuros esse homines superbos, qui rationem differentiæ inter Jacob, et Esau non solum ex uocanti, sed aliundè inquisituri essent, subdit: quid ergò dicemus? nunquid est iniquitas apud Deum? absit. Ecce profectò replicam Molinæ asserentis in concordia q. 23. a. 4. et 5. disp. 1. memb. 6. §. his itaq. confutatis, quod sententia D. Thomæ, et Augustini circa predestinationem facit Deum crudelem, et iniquum; sed quid respondet Apostolus? nunquid confugit ad scientiam illam mediam boni, uel mali usus liberi arbitrij prequiti? non sane. sed inquit, absit. Moisi enim dicit: Miserebor, cui misertus sum; et misericordiam præstabo, cui miserebor. igitur non uolentis, neq. currentis, sed miserentis est Dei. Ecce Apostolus solutionem superbæ interrogationis ad solam diuinam misericordiam reducit, et non ad uolentem, nec ad currentem: nam etsi homines per liberum arbitrium uelint, et currant, tamen Deus est, qui per suam misericordiam eos facit efficaciter, et liberè uelle, et currere, ut in 3. et 4. assertione Molinæ ostensum est: deniq. Apostolus in eodem cap. aliam replicam blasphemantium de hoc genere predestinationis confundit: ait enim; dicis itaq. mihi, quid adhuc queritur, hoc est quare Deus de nobis conqueritur, cum peccamus, si ipse nos indurat, non dando auxilia efficacia, sine quibus non stat operari nos recte: uoluntati enim eius, quis resistet? ecce aliud argumentum defensorum Molinæ, et respondet Apostolus, ò homo tu qui es, qui respondeas Deo? an non habet potestatem figulus ex eadem massa facere aliud quidem vas in honorem, aliud uerò in contumeliam? profectò Apostolus non tam iratus respondisset, si uera esset doctrina Molinæ: facile enim pacaret corda indurandorum respondendo, quod differentia

Molinę replica soluit à D. Paulo

inter vasa honoris, et contumeliæ tota reducitur ad bonum, uel malū usū liberi arbitrij præuisi :: sed nihil tale respondet Apostolus, sed reducit ad primam, et antiquam radicem differentiam prędestinatorum à non prędestinatis, quia uidelicet, Deus uoluit pro sua misericordia istum eligere, alium relinquere.

3.a Conclusio etiam est erroneum id, quod asserit Molina in eodem dicto 2.o Angelos uidelicet fuisse relictos communi prouidentiæ, ut per liberum arbitriū, talis prouidentia rationem prædestinationis haberet :: probatur hæc censura omnibus argumentis, quibus impugnata est supra 2.a propositio Molinæ.

Præterea, nam alijs Angelis, qui salui facti sunt, non tribuisset Deus speciale donum perseuerantię, nec perseuerassent ex illo dono speciali, sed ex innata libertati arbitrij bene utentis auxilijs sufficientibus sibi donatis à diuina prouidentia :: hoc autem assertū est erroneū, ut ostensum est in impugnatione prima, et 2.æ assertionis Molinæ: g.o

4.a Conclusio etiam est error asserere, quod Molina asserit, paruulos uidelicet, qui per alienam uoluntatem, et operationem baptizantur, et statim moriuntur, et saluantur, ideo fuisse prędestinatos, quia talis operatio aliena prętuisa fuit à Deo. Probatur, ille paruulus baptizatur, et saluatur ex meritis Xp̄i, ergò illa baptizatio fuit effectus prędestinationis paruuli :: patet consequentia, quia non solum procedit ex meritis Xp̄i, quod si paruulus baptizetur, saluabitur, sed et quod baptizetur actu :: sed quicquid datur prędestinatis ex meritis Xp̄i, ut mediū necessariū ad salutem, est effectus prędestinationis: g.o

Confirmatur, nam prędestinatio est præparatio donorū grãe in pręsenti sęculo, et gloriæ in futuro, ergo est effectus ex diuina prędestinatione infallibiliter subsecutus, quod puer v.g. baptizetur in casu posito, non g.o illum Deus prędestinauit, quia prętuidit operatione

aliena

aliena esse baptizandum, sed potius è conuerso, ideo operone aliena paruulus ille baptizatus est, quia à Deo erat praedestinatus, denique probatur ex illo Rom. 10. quos praedestinauit eos et uocauit, et quos uocauit, eos iustificauit & ubi uocatio, et iustificatio ponuntur inter effectus praedestinationis.

Censura 3.ae 4.i 5.ti et 6.ti Dicti.

Quinta Concl.o id, quod asserit Molina in 3.o dicto, q. uz nullius hominis praedestinatio est certa, et infallibilis ex ui mediorum, quae à Deo praeuisa sunt, et praeparata praedestinatis, ut saluentur, sed tm ex scientia illa media, qua Deus praeuidit bonum usum liberi arbitrij praedestinati futurum; est erroneum, et euertit fundamentum ~~praedeterminationis~~ praedestinationis. Haec Censura satis patet ex dictis in impugnatione 3.a, et 4.a assertionis Molinae, et in quatuor conclusionibus, quibus praecedentia dicta Molinae à nobis impugnata sunt.

Praeterea probatur, nam 3.m dictum tollit omnem efficaciam ab auxilijs supernaturalibus, prout ueniunt à Deo; etenim secundum Molinam praedestinatio non est certa ex ui mediorum, et auxiliorum Dei; sed ut supra ostensum est in Censura tertiae, et quartae propositionis Molinae, error est negare auxilium efficax, ut uenit à Deo, ergo.

Praeterea ex causa contingenti non desumitur infallibilitas alicuius euentus, ergò quod praedestinatus saluetur, non est infallibile ex ui boni usus liberi arbitrij praeuisi à Deo, nam talis bonus usus est contingens, cum possit esse, et non esse, ergò est infallibile ex ui mediorum, et auxiliorum Dei, siue ex ui decreti diuini destinantis istum praedestinatum ad finem ultimum.

6.a Conclusio, etiam est erroneum id quod asserit Molina in 4.o dicto, Deum uz neminem praedestinasse absoluta, et efficaci uoluntate, nec etiam Apostolos, aut B. Virginem, sed sub conditione quadam boni usus

liberi arbitrij. Hæc Censura probatur ex dictis in Censura dicti præcedentis; et uidetur expresse contra illud Apostoli ad Ephes. 1. vbi loquens de se ipso, et alijs Apostolis, ait, Elegit nos in ipso, ut essemus sancti; de quo supra dictum est in 2.a conclusione.

Præterea probatur ex illo D. Pauli. Misericordiam consequutus sum, ut fidelis essem, ubi aduertit Concilium Arausicanum Can. 25. quod non dixit, misericordiam consequutus sum, quia eram, sed ut essem.

7.a Conclusio, dicere quod splendor iustitiæ diuinæ non est causa præcipua permissionis peccati, uel reprobationis damnatorum, uel eorum qui damnandi sunt, est manifestus error contra expressa loca Sacræ Script.æ

Probatur hæc Censura, nam D. Paul. ad Rom. 9. hanc causam assignat tanquam potissimam reprobationis, sic .n. ait, quod si Deus uolens ostendere iram, et notam facere potentiam suam, sustinuit in multa patientia uasa iræ apta in interitum, ut ostenderet diuitias gloriæ suæ in uasa misericordiæ, quæ præparauit in gloriam suam, vbi D. Paulus causam permissionis peccati esse dicit manifestationem iræ, et iustitiæ Dei; sicut causa potissima prædestinationis electorum est manifestatio misericordiæ suæ.

Hoc ipsum confirmat idem Aplus eodem Cap. adducens illud dictum Exodi 9. contra Pharaonem, quia in hoc ipsum excitaui te, ut ostenderem in te uirtutem meam, ut annuncietur nomen meum in uniuersa terra; ergo cuius uult miseretur, et quem uult indurat; expendat.r illud uerbum, in hoc ipso excitaui te, ut ostenderem; ubi nomine excitationis induratio, et permissio peccati Pharaonis intelligitur, quam permissionem dicit Aplus, Deum ordinasse ad istum finem, ut ostenderet uirtutem suam in punitione Pharaonis.

Exod. 9.

Præterea probatur ex illo Prouerb. 16. Uniuersa propter semetipsum operatus est Dominus impium quoque ad diem malum, i. hominem, qui

futurus

futurus erat impius Deus creauit, et permisit impietatem eius, ut in die Judicij Dei Justª. elucescat in punitione illius, sic explicant hunc locum Glosa, Lirani, Rodulphus Haimon, et multi alij; hoc etiam docet D. Aug.ˢ lib. ii. de Ciuitate Dei Cap. 18.

Octaua Conclusio dicere quod ordo causarū, et mediorum, qui diuina prouidentia constitutus est prædestinatis, nullam secum affert necessitatem consequentiæ, aut uerò quod ordo diuinæ prouidentiæ non sit certus, immobilis, et indissolubilis, est erroneum. Haec conclusio est contra scriptum dictum Molinæ, et probatur ex illa Eccl.ª orōne. Deus cuius prouidentia in sui dispositione non fallitur, ergo ordo diuinæ proud.ᵗᵉ est certus; ergo hæc consequentia est bona, Deus prouidit hoc, uel disposuit hoc eueniri, ergò hoc eueniet, ergò diuina prouidentia affert secū necessitatem consequentiæ, quamuis in effectibus contingentibus, et liberis consequens sit in se contingens, et liberum.

Præterea probatur ex illo Sapien. 8. Attingit á fine usq ad finem fortiter, et disponit omnia suauiter, ex quibus uerbis desumitur argumentū, Deus omnia attingit fortiter, et suauiter uoluntati sua, qua omnia quæcunq uoluit fecit in Coelo, et in terra, ut dicit Psalmista, ergò hæc consequentia est infallibilis, Deus ordinat certas causas, et media uolens aliquem effectum fieri efficaciter, ut v. g. quod Petrus conuertatur, ergo effectus ille erit, ergo habet necessitatem consequentiæ, quamuis consequens sit liberum.

Præterea, nam sequeretur, quod scientia, et prouidentia Dei esset fallibilis, quod est erroneum.

Præterea probatur conclusio ex Cap. Vasis 23. q. 4ª. ubi docet D. Aug.ˢ quod futura ex libertate arbitrij ad intuitum diuinū relata necessª. fuerit, ut stant sub dispositioni diuinæ notionis, per se uerò considerata absolutam naturæ suæ libertatem, non deserunt. quibus uerbis aperte c. Vasis 23. q. 4.

UGR Biblioteca Universitaria

docet diuinam præscientiam, et dispositionem inferre necessitatem consequentiæ in actibus humanis quamuis in se considerati sint liberi. Idq docet diuus Anselmus expresse lib. de Concordia Prædestinationis, et liberi arbitrij Cap. 1. et 2. ubi docet hanc consequentiam esse bonam, Deus præsciuit Petrum peccaturum, ergò liberè Petrus peccabit, quia utrumq præsciuit Deus, et quod Petrus erat peccaturus, et quod erat peccaturus liberè, sentit ergò Anselmus saluari necessitatem consequentiæ cum libertate consequentis eandem doctrinam etc Thomas pª. 2ª. q. xª ar. 4. ad 3m. ubi ait, quod si Deus moueat uoluntatem ad aliquid impossibile est huic positioni quod uoluntas ad illud non moueatur, non tamen erit impossibile simpliciter, hinc habet ortum illa communis distinctio Theologorũ de necess.º in sensu composito, uel diuiso q admittit ibi d. Thomas pª pte q. 23. art. 6. ad 3m.

d. Ans.

Octaua Propositio Molinæ.

Non uidetur necessariũ concedere omnes effectus fortuitos diuina proudª esse intentos, hinc patet necesse non esse concedire mortem illius, qui præter ipsius intentionem, dum natare uoluit, suffocatus est, esse intentam, ac uolitam à deo, sed permissam dumtaxat, ita docet Molina in Concordia q. 22. art. 2. § circa effectus pag. 375. et in art. 4. disq. § hinc etiam patet folio 381. docet interfectiones quibus aliqui interdum præter ipsorũ spem à grassatoribus interficiuntur suffocationes aliorum in fluminibus, et his similes effectus non esse à prouidentia diuina intentos, neq ut ita euenirent Deum neqũm causarũ, ex quibus proficiscuntur præparasse.

Censura.

Hæc assertio est erronea con̄ expressa loca Sacræ scripturæ, et probatur ex

illo 3. Regum

illo 3. Regum cap. ult.º ubi d.r vir autem quidam tetendit arcum in incertum sagittam dirigens, et casu percussit Regem Israel inter pulmonem, et stomachũ, et tamen constat ex ipso contextu eiusdem capitis quod ille effectus casualis respectu eius, qui in incertum sagittam direxit, fuit nihilominus ordinatus à Deo, ut puniretur Acab propter uineam quam pp.r iniquitatem tulerat à Naboth iuxta uerbum domini, quod locutus fuerat in manu Eliæ, ut ibidem dicitur, et Cap. 21. 3. Reg. c. ult.º

Præterea probatur ex illo Matt. 10. ubi xp̃us d.nus ait, nonne duo passeres asse ueneunt? et unus ex illis non cadet sine Patri uestro super terram, hoc est sine prouidentia Dei, ut exponit Hieronymus, et Glosa Interlinealis, et tamen cadere passerem. l. dolid super terram est multoties effectus casualis, ergo. Matt. 10.

Præterea nam eximere aliquem effectum qui in genere moris non est malus á diuina prouidentia, et gubernat.e ur esse con.ª illud Sapien. 8. Sua prouidentia Pater ab initio cuncta guberna, cuncta inquit nihil excludens, si dicatur quod gubernat cuncta in communi, et habet prouidentiam omniũ in cõi, non aut in particulari, con.ª nam id asserere est conuenire cum illis, qui dicebant Job 22. Circa cardines Coeli perambulat, nec nr̃a considerat, et ponere imperfectionem in diuina prouid.ª Job. 22

9.ª Propositio Molinæ.

Primi parentes in statu Innocentiæ ad uitanda letalia peccata perseuerandumque in grã non eguerunt auxilio particulari superaddito, sed per quodcumque tempus potuerunt ab omni peccato tam ueniali, quam lethali abstinere. Docet hanc propositionem Molina in Concordia q. 14. a. 13. disp. 4. et ut constat ex his, quæ in eadẽ disput.e docet mens illius est asserere quod Adam in statu Innocentiæ per accepta dona á Deo perseuerasset de facto si uoluisset absque alio nouo auxilio, sed tamen de

facto non perseuerauit, quia noluit.

Censura.

Haec assertio praeterquam quod est expresse contra D. Thomam pª. 2ª. q. 109ª. ar. 10. et contra D. Augustinum lib. de correct.e et gratia cap. 12. est erronea in fide, quod patet definit.e Concilij Arausicani Can. 7. ubi sic dicitur, natura humana et si in illa integritate in qua est condita permaneret, nullo modo se ipsam Creatore suo non adiuuante, seruaret; unde cum sine gratia Dei salutem non possit custodire quam accepit, quomodo sine Dei gratia poterit reparare, quod perdidit haec.s Concilium, cuius uerba expressa habentur apud D. Augm. epist. 106. circa finem ecce Concilium determinat quod supposita Justitia originali, quam Adam acceperat, indigebat insuper adiutorio gratiae Dei, ut perseueraret de facto ergo indigebat nouo auxilio gratiae.

Praeterea nam alias sequeretur perseuerantiam esse reducendam ad innatam libertatem arbitrij hominis existentis in gratia, et non ad speciale Dei donum, quod est erroneum, ut constat ex dictis in Censura 2ª. propositionis Molinae sequela probatur, nam secundum Molinam Adam per dona gratiae accepta perseuerasset si uoluisset sine eo quod daretur ei nouum donum, ergo actualis perseuerantia reducitur ad innatam libertatem hominis.

Xª. Propositio.

Confessio Sacramentalis facta per litteras Sacerdoti absenti, et similiter absolutio data per litteras ab eodem Sacerdote absenti, est uere absolutio sacramentalis, et in aliquibus casibus licitum est confiteri per litteras Sacerdoti absenti, et ab eo per litteras absolui. Hanc doctrinam publice praedicauit in Eccl.ª Toletana quidam Theologus de Societate Jesu nomine Joannes Hieronymus, et illam tenet Franciscus Suarez, et multi defensores Molinae.

Censura

Censura.

Hæc sentª. est noua, temeraria, et periculosa in praxi, scandalosa, et forte erronea; nec Sacta. Eccla. Dei habuit in usu aliquñ hmõi modum absoluendi per lrãs absentem, donec Patres nonnulli Societatis illum introducere conati sunt, reclamantibus, et contradicentibus omnibus alijs Theologis uniuersitatis Salmanticę, Complutentis, Pintianę, et Toletanę, unde prędicta assertio condemnata fuit ab inquisitoribus Hispanię, et prędr. Joannis Hieronymus, qui illam prędicauit grauiter repręhensus. Aliæ quamplurimę assertiones pręcedentibus similes habet Molina in prędicta Concordia, sed omnes ferè reducuntur ad illas, quę in pręcedentibus et impugnatæ.

Obseruationes ad plenam intelligentiam status huius causae.

Primò obseruandum est quod difensores Molinę conantur multis modis omnes et singulas eius propositiones supra damnatas. l. saltem earum plurimas difendere, et probabiles reddire eas difendendo in uarijs locis publicis conclusionibus eas docendo in suis lectionibus, ac deniq. uarios libros imprimendo, in quibus conantur tales propositiones ab omni censura difendere, quod in magnũ pręiudicium cedit antiquę doctrinæ Sanctorum Patrum, et in magnum scandalum totius reipub. et periculum fidei, et nisi p Sm. D. N. Clementem 8m. perpetuum silentium hmõi uarijs, et peregrinis doctrinis imponatur, maiora incommoda in dies subsequentur ex illis.

2º. obseruandum quod Molina, et eius difensores magnam iniuriam irrogant discipulis d. Thomę, pręcipuè Magº. Bagnes, et Tumel-falsum testimonium in 2º. grauissª. illis imponendo dum publicant prędictos Magistros sentire cum Luthero, et Caluino, quod scilicet auxilium Dei ita efficaciter mouet, et determinat uoluntatem hominis, quod non possit homo illi resistere

falsũ testmũ cõtra mag. Bagnes

quod est con expressam difinitionem Concilij Trid.ni sess. 6. can. 4. de Justi=
ficatione ubi difinitur liberum hominis arbitriu à Deo motum, et excitatu
posse illi resistere si uelit. Hoc falsum testimoniu nobis expressè imponit
Molina in Concord. q. 23. a. 4. disp. 1a. memb. 6. §. Auctores, ubi sic ait Auc=
tores contrariæ sent.æ pressi difficultate multorum argumentoru, q ipsimet
conficiunt, nec profecto satis dissoluunt, inter alia dicunt, cum q præuenientis
gr.æ accipit motus (quos Deum nulli peccatori denegare affirmant) neq
tamen conuertitur eo, quod efficax auxilium ei non conferatur, sine quo
conuerti non pôt, et quo oblato nequit illi resistere, sed necess.o conuertitur;
hactenus Molina. quibus uerbis falsum con Mag.rum Bagnes, et alios Thomis=
tas profert testimoniu: etenim Magr Bagnes, et Thomistæ non dicunt
quod quando Deus mouet efficaciter liberum arbitriu, non pôt liberum
arb.m illi resistere absolutè, sed tm asserunt, quod ex suppositione, et in
sensu composito non sunt hæc duo compossibilia, quod Deus moueat
efficaciter liberum arbitriu, et quod liberum arb.m illi resistat. Ita docet
expressè Magr Bagnes 1a. p. q. 23. a. 3. dub. ult. concl. ult. §. tandem
ubi adducens uerba Conc. Trid.ni citata ait quod hæc propositio liberum
arbitrium pôt dissentire si uelit, debet intelligi simpliciter loquendo, non aut
in sensu composito, ita ut possint stare simul hæc duo sct hoc auxilium
efficax existit in homine, et homo resistit dissentiendo: Ratio autem est
euidens. uoluntati n. eius quis resistet? scilicet uoluntati efficaci, et abso=
lutæ ipsius. Hactenus Bagnes. Idem docet ar. 7. sequenti in solutione ad 3m.
quæ doctrina Mag.ri Bagnes est expressa d. Thomæ 1a. 2æ. q. 10. ar. 4. ad 3m.
ubi ait, quod si Deus moueat uoluntatem ad aliquid, impossibile est huic
positioni, quod uoluntas ad illud non moueatur; non tamen est impossibile simplr.
Idem docet D. Anselm. lib. de Concordia prædestinationis liberi arbitrij cap. 2.
et d. August.s in cap. Vasis 23. q. 4. et quamuis Molina in Concord. q. 14.
art. 13. disp. 37. irrideat hanc distinctionem de necessario in sensu composito,

et sensu

UGR Biblioteca Universitaria

et sensu diuiso, per quod Doctores antiqui soluunt argumenta in materia de praedestinatione, et uoluntate Dei, tamen idem ipse Molina utitur eadem distinctione disputatione 38. sequenti §. Hinc patet, et q. 23. a. 4. disp. 1. memb. 9. Conclus. 2. §. porrò, et per illam soluit argumentum quoddam quod format contra suam doctrinam, et inquit cum necessario in sensu composito saluari arbitrij libertatem. Et mirum est, quod haec distinctio in ore Molinae sit bona, et tamen in ore D. Augustini, D. Anselmi, D. Thomae, et Discipulorum eius iudicetur aduersarijs mala, et inaudita.

3°. obseruandum quod omnes Magistri et Theologi Prouinciae Hispaniae Ordinis Praedicatorum requisiti de hac re ab Inquisitore generali Hispaniae unanimi consensu censent librum Concordiae liberi arbitrij Ludouici Molinae perniciosum esse in Ecclesia, dignumque quod prohibeatur omnino, ut potè, qui totus ferè scatere erroribus uidetur, et consequenter expugnandam esse à prima parte eiusdem Molinae quaestionem 14.am et 23.am in quibus eadem ferè repetit, quae docet in Concordia, et nonnulla addit multo peiora, quae omnia diiudicari exoptat, et decerni à Sanctissimo D. N. Clemente octauo tota illa Hispaniae prouincia ad pedes S. Beatitudinis humiliter deuoluta.

Ad argumenta, quibus Molina, et eius defensores conuincuntur, et ad allegationes Sanctorum, et Doctorum falsò ab illis adducta.

4°. obseruandum est ualdè quod argumentum potissimum quo Doctor Molina, et fautores illius conuincuntur ad negandum auxilium efficax, prout uenit à Deo, est argumentum antiquum quo haeretici fuerunt conuicti ad diuersos errores proterue defendendos; argumentum autem est huiusmodi, si ponatur auxilium, quod ut uenit à Deo sit efficax ad immutandum, et immutet uoluntatem, ad producendos suos actus,

siue supernaturalis, siue naturalis non saluatur libertas eiusdem uoluntatis, ergo non est ponendum tale auxilium. Hoc argumentum proposuit in primis con D. Petrum Aplum Simon Magus, qui (ut refert D. Clemens lib. 3. recognitionum cap. 19.) sic arguebat con efficaciam uoluntatis diuinę, Si quod uult Deus esse est, et quod non uult esse non est, ergo omnia necessitᵉ eueniunt, et non libere, ad quod tamen argumentū respondet, statim D. Petrus Aplus per doctrinam, quam nos difendimus contra Molinam, ut uidere est apud Clem. cap. cit. et sequentibus. Idem argumentum fuit propositum à Pelagianis qui propʳ. illud negabant Dei prouidentiam, et efficaciam diuinę uoluntatis, et necessitatem auxilij diuini, ut refert D. Hieronymus in Ep. ad Ctesiphᵉᵐ. con Pelagᵒˢ cap. 3. vbi sic ait, Hoc quod dico non est meum argumentū unius discipulorum eius i. Pelagij imo iam Magister disputat sic, si nihil ago absq Dei auxilio, ergo frustra dedit arbitrij libertatē, quam implere non possum, nisi ipse semper me adiuuerit. Idem argtᵘᵐ propositum fuit ab Hęreticis quibusdam, qui illo conuicti asserebat, omnia euenire ex necessitate diuinę prouidentię, inter quos fuerunt quidam Philosophi, quos refert D. Augˢ. lib. 5ᵒ. de Ciuit. Dei cap. 8ᵒ. et 9ᵒ. et Priscillianistæ, quos impugnat Leo primus in Epla ad Episcopum Asturicensem cap. xi. et Wicleph errore 27ᵒ. damnato in Concᵒ. Constantiensi, et tn hoc argumᵗᵘ dissoluit expresse D. Petrus vbi supra, D. Augˢ. tract. 26. sup Joann. et lib. de Spiritu, et lrā c. 30. D. Chrisostom. homil. de Adam, et Eua, D. Ambr. lib. 2. de vocat. gent. cap. 9ᵒ. et lib. 10. Eplarᵉ Ep. 84. et D. Anselmus in lib. de Concordia gratię, et liberi arbitrij. D. Bernardus tract. de grā, et libero arbᵒ. qui incipit, Loquente me coram, et deniq D. Thom. illud proponit, et dissoluit multis in locis; pręcipue 3ᵒ. cont. gent. cap. 148. et p. p. q. 19. ar. 8ᵒ. ad pᵐ. et 2ᵐ. et q. 22. ar. 4, et q. 83. a. 1. ad 2ᵐ. et 3ᵐ. Et mirū est quod argᵗᵘ. comuni, quod Sanctos antiquos

tiquos scientia, et Spiritu Dei plenos non conuincebat moderni Theologi in rebus grauissimis conuincantur, et conuicti libero tribuant arbitrio, quod diuinę misericordię, et eius motioni efficaci potissimum tribuendum erat. Hoc adnotaui, ut constat quam antiqua, et molesta semper fuerit in Eccl.a Molinæ querela, et arg.tum propter quod in Hispania tempestas exorta est, quod quidem argumentum Molina docet esse insolubile. D. Petrus Aplus, et omnes alij sancti supra inducti illud soluunt, et consequenter decernunt esse solubile. Videant ergo Censores fidei, et iudicent, cuius iud.o standum erit, Diui Petri Apostoli, an Molinæ?

Alio arg.to satis communi, et facili conuincuntur Doctor Molina, et sui ad negandum Dei auxilium efficax esse necessarium, et est huiusmodi. Si auxilium Dei efficax præmouens potentias ad actus supernales est necessariu, ut actus illi à nobis eliciantur; Sequitur, quod non imputetur peccatori ad culpam, quod non conuertatur in articulo mortis; probatur hoc, sine aux.o Dei efficaci est impossibilis conuersio peccatoru, sed nemini imputatur ad culpam si non faciat id, quod est sibi impossibile, quia nullus peccat in eo, quod uitare non potest, ergo si Deus non tribuit tale auxiliu non imputabitur homini ad culpam finalis impoenitentia.

Hoc arg.tum habet Molina in concordia q. 23. ar. 4.o disp.a memb. 5. aut hoc

Hoc tamen arg.tu non est nouum, neq insolubile, ut aduersarij arbitratur, illud n. proponit, et dissoluit in terminis D. Tho: 22. q. 2. ar. 5. ad p.m et p.a 2.æ q. 109. ar. 8.o ad p.m et q. 14. de ueritate art. 11.o ad 1.m et ex professo diluit illud expresse 3.o contra Gent. cap. 159. et multo antea illud proposuit, et soluit D. Aug.s lib. de correct.e et gra cap. 7. ubi loquens de dono perseuerantię idem arg.m adducit, asserens esse Hæreticoru arg.um ad probandum quod non sit imputandum ad culpam illis, qui à Deo donum perseuerantię non acceperunt, quod de facto non perseueret, Sic. n. in eorum persona ait Aug.s, nec excusabant dicentes sicut modo dicunt, quare corripimur? quare damnamur? quandoquidem perseuerantia

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA GRANADA
UGR Biblioteca Universitaria

non accepimus qua permaneremus in bono? Hæc Aug.^s

5º. obseruandum, quod Doctor Molina, uel eius fautores afferunt ad sui defentionem nonaginta doctores Sanctos, antiquos, et Scolasticos, ex quibus ferè quingenta loca diuersa adducunt, in quibus dicunt, Sanctos allegatos doceri, nullum dari auxilium efficax physicum prędeterminans uoluntatem ad suos actus determinatione intrinseca, uel extrinseca. et addit, aliquos doctores ex allegatis clarissime id docere, ex alijs uero per euidentem, aut probabiliss.^am consequentiam id deduci, ut constat ex allegationibus eorum ad suam difentionem adinuentis typis mandatis, et traditis supremo Sanctæ Inquisitionis Tribunali in regno Hispaniarum, quarum transumptum, quamuis non eodem ordine infrà constituetur.

Molina allegat infideliter auctoritates sanctorum.

Sed priusquam sigillatim ad mox allegationes respondeamus, est ualde aduertendum, quod aliquando Ludouicus Molina, ut se defendat auctoritatibus sanctorum allegat infideliter, uerbum aliquod illis addendo, uel mutando, aut et truncatim referendo, ut efficacius illi patrocinari uideantur, etenim in Concordia liberi arbitrij q. 14. ar. 13. disp. 50. pag. 337. §. Leo primus, ad probandam illam scientiam mediam, quam ipse adinuenit, adducit Leonem Papam serm. 16. de Passione Dni sub hac forma, Non impias furentium manus immitit in se Dominus, sed admitit non prasciendo, quod faciendum esset, egit, ut fieret; Sed ait, Non prasciendo quod faciendum esset, coegit ut fieret; idest prasciendo quod erat faciendum à Judeis non coegit per talem prascientiam ut fieret illud egit, et coegit diuersum omnino sensum facit, etenim Deus agit ut iustus faciat aliquod opus bonum, et tamen non cogit illum, ut tale opus faciat.

Item etiam in eadem Concordia q. 14. ar. 13. disp. 12. pag. 53. §. ex dictis, adducit Molina D. Aug.^m lib. 12. de Ciu. Dei cap. 6. sub hac forma uerborum. Si duo æquales per omnia in omnibus conspiciant eandem mulierem pulchram, euenire potest à sola libertate arbitrij utriusque, ut unus consentiat

in

in peccatum eam concupiscendo, alter non item. et ex uerbis Aug.^ni sub hac forma celatis infert Molina euenire posse pro sola libertate utriusque, ut ex duobus eodem modo affectis, aequaliterque à Deo ad fidem uocatis unus amplectatur fidem, alter uero eandem contemnat: et tamen D. Aug.^s non dicit eueniri posse à sola libertate arbitrij utriusque, sed quod liberè unus peccat, alter uero à peccato desistit etiam liberè, et tamen Molina addit sent.^ae Aug.^ni illam particulam, pro sola, ut auctoritati D. Aug.^ni hoc modo inducta, suam sententiam posset confirmare.

Aliam allegationem pro se adducit Molina, quae maximè illum condemnat, adducit. n. in defentionem suae sent.^ae D. Chrisostom. Hom. 12. in Ep. ad Hebr. in initio expositionis moralis, et est ualdè aduertendum, quod idem Molina in sua Concordia q. 14. ar. 13. disp. 41. in princ. adnotat, quod sententia quam ibi tenet D. Chrisost. est Pelagiana quod sine culpa Chrisostomi potuit contingeri re non benè perspecta, et examinata. Ergò consequenter docet Molina quod sua ipsius sent.^a est Pelagiana; patet hoc manifestè, Nam Molina allegando pro se D. Chrisostom. hom. 12. ad Hebr. fatetur ingenuè se defendere eandem omnino sententiam, quam in praed.^a Hom.^a docet Chrisostom. Ergò si Molina censet Pelagianam sent.^am Chrisostomi in illo loco, suam consequenter ut Pelagianam condemnat. Dolus in allegation.^i Chrisostomi.

Alia allegatione utitur etiam Molina ad sui difensionem, in qua uti uid.^r dolo, et cautela, adducit. n. pro se Sixtum Senensem lib. 6. bibl.^ca ann. 248. etenim Sixtus Sen. duplicem ibi constituit sententiam circa praedestinationem, alteram sui Praeceptoris Ambrosij Catherini, quam idem Sixtus ut nouam, et pijs auribus offensiuam retractat, asserebat enim Catherinus excepta B.^ta Virgine, et Apostolis aliquam humani g.^ris multitudinem, quae praedestinatur à Deo, non fixo, et immobili decreto, sed sub cond.^ne quadam mutabili boni usus liberi arbitrij saluam esse uoluit; alteram uero, quam sequitur Sixtus tanquam com.^em, et Catholicam, quae est eadem, quam D. August. S. Thomas, et nos difendimus, et tamen Molina adducit pro Dolus in allig.^ne Sixti Se.

UGR Biblioteca Universitaria

se sententiam, quam Sixtus reprobat, et retractat, et relinquit illam, quam resolutoriè sequitur, quæ est eadem cum sent.ª Thomistarum, eodem namque modo posset confirmare errorem alium auctoritate Aug.ni allegando illius sent.am, quam tenuit dum esset Manichæus, quod quidem esset audacia intollerabilis.

Dolus in allegationi Driedonis.

Alia intollerabili cautela, et dolo utitur Molina dum in suum fauorem adducit Driedonem ubi supra, maximè in libro de Concordia prædestinationis, allegat. n. locum, in quo Driedo procedit argumentando contra ueram concordiam liberi arbitrij cum gratia, Etenim in cap. ubi suam resolutoriè profert sent.am tenet expresse nobiscum, et nouam doctrinam Molinæ condemnat, ut patet ex locis illius, quæ adducentur infra. Inter respondendum ad loca scholasticorum eodem modo potuisset Molina D. Thomam allegari in argumentis, quæ proponit in principio arti, dum ait, videtur quod Deus non sit trinus, et unus, et asserere D. Thomam teneri, Deum non esse trinum, et unum; quod tamen esset ingens iniuria contra Sanctum Doctorem. Alia ueniunt aduertenda in hmoi allegationibus magna considerationi digna, quæ tamen in responsione ad loca doctorum notabuntur, quæ ferè omnia falsò adducuntur à Molina, non enim docent id quod Molina dicit eos docere, nec uerbum aliquod Sancti dicunt, quod probabiliter saltem, uel apparenter possit in eius fauorem afferri, quia potius in eisdem locis ab ad.rijs pro se adductis, uel saltem in quamplurimis illorum nostram expressè tenent sententiam, uel saltem ex illis per euidentem, aut probabilissimam consequentiam deducit.r id quod nos asserimus contra Molinam, dari uidelicet auxilium dei efficax mouens nr̃am uoluntatem maximè ad actus supernaturales, et præsertim in illis, quibus ad iustificationem disponimur, ut iam iam ostensuri sumus.

Allegationes Sanctorũ, et Doctorũ quos afferunt Molina, et sui ad probandum, non dari auxilium efficax ~~in~~ prędeterminans uoluntatem, et responsio ad singula loca.

Molina.	Ad Ęę responsio.
.A. Non dari auxilium intrinsecum, uel extrinsecũ physicé pędeterminans omno uoluntatem, claré colligitur ex d. Thom. 1°. dist. 47. q. i. ar. i°. et de ueritate q. 5. a. 5°. ad pm. et q. 6. a. i. et 2. et 3°. et 4°. et quodl. XI. ar. 3. et p. 2a. q. 9. ar. 4. et 9°. ad 3m. et q. X. ar. 4. et p. p. q. 14. ar. 3. q. 19. ar. 8°. q. 22. ar. 4°. in corpore, et ad pm. et de pot.a q. 3. art°. ult. ad 13. et 22. q. 178. ar. 1°. et p. 2. q. 80. a. 1°. ad 3m. opusc. de sortib. cap. 4°. et 6°. 3°. contra gent. q. c. 9. p. p. q. 23. ar. i. ad pm. 3a. pe. q. i. ar. 3°. ad 4m. Quodlib. 5°. ar. 8°. ad fin. p°. dist. 4i. q. i°. ar. 3°. et dist. 47. q. i. a. i. ad pm.	.A. Mirũ est quod Molina adducat pro sua sent.a D. Thomam, cum ipse in Concordia liberi arbitrij q. 14. ar. 13. disp. 26. citet D. Tho. 1a. pe. q. 105. ar. 5. pro contr.a sent.a Pręterea Molina in propositioni 3. et 4. supra impugnata absolute negat auxiliũ efficax prouenire á deo, non est cur modo illud limitet ad auxilium efficax physicé pędeterminans uoluntatem, et dato sit sermo de aux.o physicé pędeterminanti uoluntatem, D. Tho: in eis locis non docet, quod non detur tale auxiliũ, sed in multis affirmat absolute, Deum suo aux.o efficaci nostram mouere uoluntatem salua eiusdẽ uoluntatis libertat.e hoc docet in q.e 6. de ueritate ar. 3°. in solut.e ad 3m. et p. 2a. q. 9a. ar. 6. ad 3m. et q. 10. ar. 4. in corpore, et p. p. q. 19. art. 8. et expressius q. 105. ar. 5. q. 3. de potentia ar. 7. in corp. et 3. cont. gent. cap. 94. cap. 148. et 151. Verba d. Thomę quę nobis fauent adduximus in Censura 4.e propones. Sed quĩ d. Thomas in aliquibus locis ex adductis docet hominem esse liberi arbitrij, et libere operari, inferunt aduersarij per abominabilem consequentiam D. Tho: tenere non moueri efficaciter uoluntatem hominis á deo, cum tamen d. Tho: p. p. q. 19. art. 8°. et alijs multis locis concordet libertatem hominis cum huiusmodi aux.o efficaci.

UGR Biblioteca Universitaria

Molina

B. Tenet Aug. lib. 83. q. q. 68. lib. de Prædest. sanct. c. 17. de bono perseuer. cap. 14. 1. retract. cap. 23. ser. 233. de temp. ad medium 1. ad simplicianum q. 2. 5. Ciuit. cap. 9. et lib. 7. cap. 30. lib. 12. cap. 6. lib. de Prædest. et grat. c. 15. Refertur c. Habue- donosor 23. q. 4. Vidi et c. Vatis 23. q. 4. et Glos. ibi

Molina.

C. Tenet D. Hieronymus lib. 3. cont. Pelag. paulo post med. et epist. ad Da: masu de filio prodigo et in id Rom. 9. non solum aut illa et id, Miserebor cuius mi- serebor, et cap. 8. in id quod præsciuit et ad Edibiam q. 10. Galad. in Malach. 1. Hier. 26. cap. si enim d. poenit. De 2. et Glo. ibi.

Molina.

D. Tenet Ambrosius de vocat. Gent. cap. 9. et in id ad Rom. 8. Jis qui secundum propositum uocati sunt sancti.

Ad hæc responsio.

B. Contrarium tenet expresse D. Aug. locis citatis in Censura 4.æ propositionis, et lib. de præd. sanct. cap. 8. et cap. 17. allegato ab aduersarijs. In libro 83 quæstionum, et lib. de bono perseuerantiæ nihil dicit Aug. quod Molinæ possit fauere, et similiter serm. 233. de temp. et similiter q. 2. ad Simplic. Solum n. ait quod homo est liberi arbitrij. locus autem adductus ex lib. 5. de Ciu. dei cap. 9. totus est con Molinam, liber 12. cap. 6. dolose allegatur à Molina in Concordia q. 14. ar. 13. disp. 12. etenim Aug. Non inquit pro sola libertate ex duobus hominibus eodem modo affectis unus concupiscit pul- chram mulierem, alter vero se continet, sed quod liberé fit utrumque. Cap. Vatis totum est con Molinam.

C. D. Hieronymus nihil in omnibus his locis dicit de prædeterminatione physica, uel morali quod Molinæ faueat, quin potius in lib. 3. cit. aduersus Pelagianos col. 4. et 7. nobis uidetur consentire. Etenim in col. 4. sic ait. Egone liberum tollo arbitrium qui in tota disput.e mea, nihil aliud egi, nisi ut omnipotentiam Dei cum libero arb.o conseruarem, et in Ep. ad Gal. c. 2. etiam nobis fauet, sic enim ait, qui me ex præscientia ab utero segregauit, quando uoluit, fecit, quod sciebat esse futurum, in alijs locis solum docet hominem esse liberi arbitrij. Vt quid ergo pro defensione Molinæ D. Hierony. allegatur.

D. Nostræ potius sent.æ fauet Ambr. lib. 10. Ep. 84. ubi ait, An forte uerendum est ne liberum tollere uideamur arbitrium cum omnia per quæ propitiatur Deus ad ipsum diximus esse referenda? quod nequaquam esse consequens ueritati ostenditur, operante enim spiritu dei iuuatur arbitrium non aufertur, et lib. 2. de vocat. gent. c. 9. sic ait Deus in cordibus trahendorum hoc egit, ut crederent, hoc effecit, ut uellent, non enim esset unde traherentur, si sequaces fide, et uoluntati non essent. Et paulo inferius sic ait, quod Deus uoluit illos uelle, uoluerunt, qui ipsum uelle sic donat, ut illam mutabilitatem quæ potest nolle non auferat.

UGR Biblioteca Universitaria

Molina	Ad haec responsio.
e Tenet D. Chrisostomus hom. 12. in ep^la ad Hebr. in in^o exp^i moralis, et Hom. 43. ad pop. et Hom. 11^a. in Joann. Hom. 16. in ad Rom. 9. Jacob dilexi. Hom. 1^a et 2^a. in Ep. ad Ephes. Hom. 96. in Joann.	e Ipsi Molina fatetur Chrisost. in illa hom. 12. errasse, secutus errorem Pelagij, ut diximus supra: quomodo illum allegat modo pro se? In Hom. 43. eadem docet Chrisost. quae in hom. 12. in Hom. 16. ad Rom. nihil dicit ad propositum Molinae nisi quod Deus quaerit ab homine voluntatis nobilitatem. In Hom. 1^a super Epist. ad Ephes. aperte nobis favet. ait. n. col. 2. hic divina ratione cuncta dispensata sunt, et praefinita, idq. permultas erga nos providentiam in Hom. 2. ad Ephes. solum inquit, quod Deus nos vocans, nullatenus libertatem adimit arbitrij in Hom. 46. idem docet, quod scilicet homo est liberi arbitrij, et nihil dicit de praedeterminatione physica, quin potius in Hom. de Adam, et Eva apertissime nobis favet maxime circa finem.
Molina.	
f. Tenet D. Anselmus lib. de concordia praedestinationis, et liberi arbitrij cap. 2. lib. 2. cur Deus homo cap. 17°. et 18. et in elucidario paulo post initium.	f. Falso allegatur pro Molina D. Anselmus, nam in lib. de voluntate Dei, et in lib. de concor. praescientiae, et praed^nis necnon gratiae dei cum libero arb^o. tenet dari gratiam efficacem praeviam operibus nostrae voluntatis. et in toto lib. inducto ab adversarijs multa docet expresse contra Molinam, et in cap. 3°. eiusdem lib. explicans illud, non est volentis etc. sic ait. Quoniam quae in sacra scriptura quaedam invenimus, quae soli gratiae favere videntur, et quaedam, quae solum liberum arb^m sine gratia, fuerunt quidam superbi, qui totam virtutem, et efficaciam in sola libertate arbitrij constituerunt arbitrati etc. Videant^r quae docet in col. 4. ait. n. cum legitur, Neq. volentis, neq. currentis, sed miserentis est dei, non negatur in volente, neq. in currente aliquid prodesse liberum arbitrium, sed significatur non esse imputandum libero arb^o. quod vult, et quod cupit, sed gratiae. In favorem aut Molinae nihil dicit Anselmus locis inductis, solum n. ait quod homo e. liberi arbitrij.

UGR Biblioteca Universitaria

Molina

G. Tenet Origenes lib. 7. in cap. 8. sup. ep. ad Rom. et 2o. Periarch. c. 9. et 12o et lib. 8o cap. 1. et cap. 3. et lib. 7. in cap. 9m ad Rom. in illud Anne habet potestatem figulus? et Homil. 3. sup. Genesim in principio.

Ad hec responsio.

G. In nram potius sententiam inclinat Origenes. ~~nam Hom. 4~~ nam Hom. 4. in illa verba Psal. 36. Dominus supponit manum tuam, totum refert in auxilium Divinum, à quo homo habet, ne cadat, et quod postquam ceciderit, resurgat. In lib. aut. 7. super ~~8.~~ super ep. ad Rom. non procedit Origenes definiendo, sed arguendo argto potissimo Moline in persona illorum, qui posita infallibili Dei scientia dicebant tolli arbitrij libertatem. Molina autem utitur argumentibus Doctorum pro definitionibus. In 2o. lib. Periarch. cap. 9. et 12. tantum docet, Hominem proditum esse à Deo libero arbo. Sed quid ex hoc in fauorem Moline pot inferri? In lib. 3. cap. 1. et lib. 7. sup. cap. 9m ad Rom. inqt. ut boni enim, aut mali finis nostre uoluntatis est, sed tamen intelligr. quod finis boni, nre uoluntatis est non ex solis uiribus nature, ut ponebat Pelagius, neq ex sola libertate nra, stantibus auxilijs Dei omninò equalibus, ut ponit Molina in 2a. propositione. Sed nostre uoluntatis preuente, et mote à Deo speciali auxilio, ut ponit antiqua doctrina D. Augustini, et D. Thome. In Hom. 3. in Genes. potius est Origenes contra Molinam, quam pro illo.

Molina.

H. Tenet Damasc. in dialog. cont. Manich. fol. 480. pag. 2. et lib. 1. fidei orthodoxe cap. 18. et lib. 2. cap. 29. et 30. et Clichtoveus super hec loca Damasceni di fidi.

Ad hec responsio.

H. D. Damasc. in Hista. di Balam, et Josaphat uiris illustribus ait, quod qui plus virtutis habebat, totum Dei gre adscribebat. Cuius contrarium docet Molina. locus autem adductus ex 2o. lib. fidei orthodoxe cap. 18. ubi ait, Prescivit Deus ea, que in nobis sunt, non predefiniuit autem hec explicatur à D. Thoma iuxta doctrinam antiquam q. 5. de veritate ar. 5. ad 2m et p. p. q. 23. ar. 1o ad 1m. glossa Clichtovei solum docet, quod Deus non predeterminat peccata, ut patet sup. librum primum. cap. 18.

UGR Biblioteca Universitaria

Molina	Ad hæc Responsio.
J. Tenet Gregorius Nissenus lib. de lib. arb. q. 7. de philosophia c. 1.º et 2.º et lib. de prov.ª qui est 8.º de philosophia, et lib. de beatitudinibus, explicans illud Beati misericordes.	J. Falso allegatur pro Molina Greg. Nissenus, nam in omnibus locis inductis solum intendit dicere, hominem esse liberi arbitrij, et esse in eius potestate facere bonum, quod facit, sed tamen intelligitur Deo præueniente, et adiuuante speciali aux.º maxime in actibus supernaturalibus, quibus disponitur ad gr.am. In lib. 8.º de philosophia potius est contra Molinam; docet enim omnia singularia, quantumuis minutissima, diuina regi prouidentia.
Molina	Ad hæc responsio
L. Tenet D. Cyrillus Alexand. lib. 4.º in Joannem c. 7.º et 8.º con. Julianum §. tandem, et sequentibus.	L. Falso etiam allegatur D. Cyrillus pro Molina, nam in c. 7.º solum ait, quod homo habet liberum arb.m, et quod credit non ui, sed persuasione. In c. 8.º nec uerbum habet ad propositum Molinæ. In alijs locis solum docet, quod homo bonum, uel malum eligit sponte, et non coacte, et quod si diuina uirtute, et efficacia mutaret Deus singulorum mentem, et non sponte, non esset fructus mortis, nec res digna laude, ut patet contra Julianum §. Tandem.
Molina	Ad hæc Responsio.
M. Tenet D. Dionisius Areopagita c. 9. cælestis hierarchiæ, et c. 4.º de diuinis nominibus in fine	Absque aliquo fundam.to allegatur D. Dionysius, nam in utroque loco solum docet, quod præscientia, et prouidentia Dei non cogit nos ad bonum, uel ad malum, immo in c. 4.º de diuinis nominibus lectione ii. apud D. Thomam nobis fauet, ait. n. q. Deus est ca amoris in nobis, sicut emittor, et sicut progenitor.
Molina	Ad hæc Resp.º
N. Tenet Irenæus lib. 4.º c. 71. 75. et 76. et l.º 5.º c. 2.º	M. Falso allegatur pro Molina Irenæus, nam lib. 2.º contra Valentianum, et similiter c. 45. expresse tenet omnia esse præfinita à Deo, et præordinata, et disposita quantumcumque ~~minima~~ minima, et in locis inductis à Molina solum docet Deum condidisse hominem liberi arbitrij.

UGR Biblioteca Universitaria

Molina

O. Tenet Fulgentius p.º ad Monimum.

Ad haec responsio.

O. Contra Molinam tenet expresse d. Fulgentius loco citato. docet enim, quod Deus dat efficaciter poenitentiam, et explicans illud, Dabo nobis cor nouum, inquit, agnoscimus Dei esse, ut bonum facere uelimus, et bonum facere ualeamus, et multa alia ibi dicit contra Molinam, et similiter lib. de Incarnatione, et gratia Christi cap. 17. ubi habet haec uerba: Deus ergo, qui homini poenitentiam dat, ipse mutat hominis uoluntatem, proinde si quis dicit meum est uelle credere, gratiae autem Dei est adiuuari, mutet dictorum ordinem, nec quod posterius priori loco, neque quod prius est, in loco posteriori constituat, male enim gratiam Dei suae uoluntati postponit, cum ista bona esse non possit, si illa defuerit; non enim dicat, meum esse uelle credere, Dei autem gratiae adiuuari, sed dicat, Gratiae Dei est adiuuari. Haec Fulgentius. Sed quia possent aduersarij respondere, gratiam Dei hominem adiuuari, ut credat, et bene utatur auxilio sufficienti, non tamen auxilio praeuio, sed simultaneo; ita enim interpretatur concursum Dei ipse Molina, ut sane orationem euacuet, subdit Fulgentius, tunc uere, recteque ait eius esse hoc uelle, cum Deus gratia praeuia coeperit adiuuari.

Molina

P. Tenet D. Petrus apud Clementem lib. 3.º Recognitionum fol. 19. et lib. 4.º fol. 27. et ipse Clemens Epist. 3.ª de officio sacerdotis, et clericorum pag. 3.ª

Ad haec Responsio.

P. Oppositum tenet ibi D. Petrus fol. 19. facie 2.ª ubi respondens ad quoddam argumentum Simonis Magi simili argumento, quo Molina communitur, scilicet, Nam cum efficacia diuinae uoluntatis non stat libertas arbitrij, inquit D. Petrus, quod quaedam necessitate, quaedam uoluntate a Deo mouentur, et illa Deo, haec autem si mala sint, defectibili tribuuntur arbitrio. In libro autem 4.º nihil fauet aduersarijs, solum enim docet quod homo libere peccat, et quod non cogitur uoluntas eius a Deo, et hoc docet tantum D. Clemens.

Molina

Q. Tenet Theodoretus in Epitome diuinorum Decretorum lib. 5.º cap. de prouid.ª et in ad Rom. 8.º quos praesciuit, et Rom. 9.º Deus uolens ostendere iram.

Ad haec responsio.

Q. Falso allegatur Theodoretus pro Molina, nam ad Ephes. p.º tenet nobiscum, explicans enim illud Pauli. elegit nos in ipso, ait ab initio ante constitutionem mundi ea, quae ad nos pertinent, praesciuit, et praediffiniuit, et infra addit, et nostram uocationem praeconstituit. In Epitome autem diuinorum Decretorum c. de prouid.ª solum ait, quod in nostra est potestate uirtutis acquisitio; sed non excludit Theodoretus auxilium mouens nos, et praeterminans ad talem acquisitionem, ut patet ex loco illius inducto ad Ephes. p.º locus ad Rom. 8.º falso allegatur, quia nihil dicit ibi ad propositum Molinae, et similiter sup. cap. 9.m quia tantum docet ibi homines esse liberi arbitrij.

UGR Biblioteca Universitaria

Molina

R. Tertullianus tenet lib. 2. contra Marcionem c. 6.

Ad haec Responsio.

R. Solum dicit Tertullianus, quod homo liberum habet arbitrium ad vitandum malum, et operandum bonum.

Molina

Tenet D. Hilarius in psalmum 2.^m col. 8. psalm. 118. in fin.

Ad haec Resp.

In Multis contradicit Molinae D. Hilarius in Epis. quam scripsit ad Aug.^m de reliquijs Pelagianae haeresis, quae habetur inter opera Aug.^ni ante librum de praedest.^ne Sanctorum super ps. 2.^m solum ait unicuiq. nrum libertatem vitae, sensumq. promittit, non necessitatem alterutrum afficiens. Sup. ps. 119. nec verbum dicit ad propositum Molinae.

Molina

S. Tenet D. Cyprianus lib. 4.º Epist. 7.ª ad Magnum. Anastasius Nicenus q. 59. in 18.ª et habetur tomo 6.º Bibliothecae, et Ebodius Epis. ad Constantium.

Ad haec Responsio

S. Absq. ullo fundam.^to adducuntur isti authores pro Molina, quia nihil dicunt, nisi quod homo est liberi arbitrij, imo D. Cyprianus in nram inclinat sent.^am, in Epist. illa, explicans illud Ezech. 36. Et dabo vobis cor novum, et similiter in sermone de Ieiunio, et tentationibus ubi ait, Deo totum debemus, quod vivimus, quod movemur, quod sumus.

Molina

T. Tenet Arnobius super psal. 58. et psalm. 108. circa medium in id, noluit Benedictionem et elongabitur et psal. 117.

Ad haec Responsio

T. Super psal. 58. nihil dicit, quod in favorem Molinae possit afferri, sed solum ait sup. psal. 108. q. nolle bened.^m pendit a libero hominis arb.º sup. psal. 117. potius est contra Molinam, ait enim omnem fortitudinem, omnem bonum actum auxilijs divinis esse adscribendum iuxta illud, Dextera domini fecit virtutem.

Molina.

V. Tenet Beda tomo 8.º lib.º variarum solut. q. 13. Hilar. Prosper, Theophilat, Oecumenius, Sadoletus, et alij apud Sixtum lib. 6. Bibliothecae annot.^e 250. 251. 252.

V. Beda potius favet nobis; ait enim, quod nostrum est velle, sed tamen intelligit esse nostrum velle cum aux.º divino, ut ipse statim explicat cum ait, sic faciamus convenire ista duo, quod hic dicit nrum est velle, et quod Apls ait, Deus operatur in nobis velle, et perficere. Alij authores nihil dicunt in favorem Molinae, ut videre est apud Sixtum ubi sup.ª

uet.

UGR Biblioteca Universitaria

Molina

X. Tenet Jansenius in illud Ecclesiastici 15.º reliquit eum in manu consilij sui.

Ad Hęc Resp.º

X. Expressè tenet Jansenius nobiscum contra Molinam in concordia Euangeliorum parte 2.ª c. 59. ubi explicans illud Jo: 6.º Nemo potest uenire ad me, nisi Pater meus &c. Docet quod non tantum moraliter ostendendo, docendo, quod omnes desiderant, aut suadendo, et persuadendo, sicut homo, sed et efficaciter excitando mentem hominum ad credendum in Christum, et amandum eum, et paulò inferius subiungit: Rursus hic sunt duo obseruanda, illa uerba, uenit, et traxerit. Illud enim uerbum, uenit, apertè ostendit libertatem. Hoc autem uerbum, traxerit, significat diuinam gratiam praeuenientem omnem nostram uoluntatem, et gratię Dei efficaciam, quę ex nolentibus facit uolentes. Neque in locis inductis fauet Molinę, quia solum ait in num.º 16. Deus hominem non ad unum aliquid pecorum more determinauit, neque ad sectandum aliquid sua eum potestate adegit, uerum potestatem ei fecit eligendi, et faciendi, quod uellet. Sed infra docet quod uelle bonum non habet à sola, et innata libertate, sed per gratiam Dei.

Molina.

Y Tenet Abulensis super Josue quęst.e 10.ª 14. 15. 16. 68. 79. et Matth. 18. q. 36. et 63. et Matth. 19. q. 174. et tomo 6.º in Matth. fol. 78.

Ad Hęc responsio

Y In omnibus his locis uel nihil dicit Abulensis ad propositum Molinę, uel tantum intendit docere, quod homo sit liberi arbitrij, immo in quęst.e 174. nobis fauet, docet enim expressè, quod efficacia operis meritorij excedit naturalem uirtutem, et in eadem q.e asserit efficaciam esse Deo tribuendam, sic enim ait; liberum arb.m non dat efficaciam operis, hoc enim pertinet ad efficaciam, quam non dat liberum arb.m et in solut.e ad 3.m eiusdem quęst. ait; quicunque uult aliquod bonum, non potest illud uelle, nisi Deus per interiorem actionem moueat uoluntatem illius. quę omnia pugnant cum doctr.ª Molinę, in 3.ª et 4.ª propositione.

Molina

Z. Tenet Prosper Aquitanicus, cuius facta est mentio in praecedentibus, et Fabianus & Necessitatem, et Maximus in resp. quęst.m ad del.

Ad Hęc Responsio

Z. Prosper in Epistola ad Ruffinum de gratia, et libero arb.º expressè docet, quod uoluntas hominis mouetur à Deo, et quod bonus usus liberi arbitrij est speciale donum Dei: explicans enim illud ad Philippenses 2.º Deus est, qui operatur in nobis, et uelle, et perficere pro bona uoluntate, inquit, pro qua bona uoluntate, nisi quam in ipsis operatus est Deus, ut quod donauerat uelle, donaret et facere. Idem docet in Epist. ad August.m, alij autem authores nil dicunt in fauorem Molinę.

UGR Biblioteca Universitaria

Molina

A. Tenet Sixtus Senensis lib. 6º Biblioth. annot. 248.

Ad haec Responsio.

A. Dolose allegatur Sixtus pro Molina, nam, ut supra diximus, cit. sententiam, quam Sixtus retractat ut nouam, et piis auribus offensiuam, vnde in lib. 5º Biblioth. annot. 101. docet in omni bona operatione supernali nos praeueniri gratia Dei, et adducit illud dictum Chrysostomi. Nos quicquid boni habemus, ex praeuenientis, uocantis, et semper incipientis gratiae benignitate recipimus.

Molina

B. Tenet Magister Soto lib. pº de nat. et grat. c. 16. et Vega lib. 6º in Conc. Trid. c. 8º et 9º.

Ad haec Responsio.

B. Mirum est quod Molina adducat modo pro sua sententia magistrum Soto, et Vegam, cum ipse Molina in concordia q. 14. ar. 13. disput. 37. citet illos pro sententia contraria, et asserat illos teneri esse necessarium auxilium efficax praemouens, et praedeterminans voluntatem ad suos actus, et ita tenent expresse isti authores in locis inductis.

Molina

C. Tenet Capreolus in pº d. 45. q. pª ad 5um contra 2am partem 5ae concl. et D. Bonau. pº d. 40. a. pº q. pª et d. 41. a. pº q. 2. d. 46. a. pº q. pª et d. 47. pte pª a. pº q. pª

Ad haec Responsio.

C. Oppositum tenet Capr. in 2º d. 28. q. pª a. 3º ad 1um ubi docet deum premoueri voluntatem, et praedeterminari eam ad bonum, et in pº d. 45. q. 3ª in solut. ad arg.ta contra 6am Conclusionem, docet quod causa 2a siue naturalis sit, siue libera non potest agere, nisi Deus coefficiat, et praeefficiat. D. etiam Bonau.a nobiscum tenet in pº d. 40. a. pº 2a parte articuli, in aliis aut locis nihil dicit in fauorem Molinae.

Molina.

D. Tenet Alex. Alensis p. p. q. 23. membro 3º a. 4º in ultimis verbis quaest. 26. a. 4º memb. 6º et 7º a. 2º et q. 28. memb. 2º a. 2º

Ad haec Responsio

D. Absque ullo fundamento allegat Alensis pro Molina, quia solum dicit praescientiam Dei, et prouidentiam non imponeri necessitatem rebus, nec tolleri libertatem arbitrii.

Molina

E. Tenet Driedo. pº de captiuitate circa fin. et tract. de operationibus ad gratiam, et lib. de concord. praedestinationis, et liberi arbitrii fol. 29. pag. 2a

Ad Driedonem Resp.

E. Dolose allegatur Driedo. fol. 29. Nam ab illo folio, usque ad folium 34. procedit argumentando contra ueram concordiam praedestinationis, et liberi arbitrii, sed Molina utitur argumentis alterius pro diffinitione, etenim in locis, vbi resolutorie suam tenet sententiam, docet expresse, quod Deus mouet, et determinat liberum arbitrium ad actiones liberas, docet in tract. 6º de captiuitate, et redemptione generis humani cap. 2º fol. 151. et fol. 152. et fol. 153. pag. 2. item et lib. de concordia liberi arbitrii c. 4º fol. 14. pag. 2. et lib. de concordia liberi arbitrii, et praedestinationis fol. 56. pag. 2. inquit, quod efficax motio Dei non tollit, sed confirmat hominis voluntatem, in aliis aut locis a Molina inductis solum inquit, quod voluntas est libera, et quod libere se determinat ad bonum, et ad malum, cum quotamen iam dixerat ipse Driedo stareque praedeterminetur a motione Dei efficaci seruata eiusdem voluntatis libertate.

UGR Biblioteca Universitaria

Molina

F. Tenet Corduba lib. 1.° q.ᵈ q. 55. dub. 8. et 2.° solut.ᵉ 6.ᵃ

Ad hanc responsio.

F. Falso allegatur Corduba pro Molina, nam in eisdem locis ab illo inductis tenet expresse dari auxilium efficax, quo deus moveat voluntatem hominis ad actus liberos, et cum tali efficacia saluari libertatem liberi arbitrij, et soluit in term.ⁱˢ arg.ᵗᵃ, quo Molina conuincitur, ut patet dub. 2.° cit.°

Molina.

G. Tenet Gab. in 1.° d. 38. q. unica ar. 2.° concl. 2. dist. 41. q. unica concl.ᵉ 2.ᵃ et 3.ᵃ et in 2.° dist. 37. q. unica a. 1.° lit.ᵃ F.

Ad hanc Resp.°

G. In omnibus his locis nihil fauet Gab. Molinæ, quia tantum docet quod voluntas hum.ᵃ libere se determinat ad bonum, vel ad malum dist. autem 41. nihil dicit ad propositum Molinæ, unde absque fund.ᵗᵒ pro illo allegatur.

Molina

H. Tenet Reg.ˢ Ariminensis in 2.° d. 34. a. 3.° ad 8.ᵐ et in 1.° d. 38. q. 2. a. 2.° arg.ᵗᵒ 8. contra Scotum, et q. 1.ᵃ a. 3.°

Ad hanc Resp.°

H. Expresse nobis fauet Reg.ˢ Ariminensis in 2.° d. 26. 27. et 28. q. 1.ᵃ a. 3.° maxime in responsione ad 12.ᵐ ubi docet, quod deus non solum iuuat liberum hominis arb.ᵐ causando immediate ipsum actum, sed etiam mouendo potentiam ad illum, et infra dicit, quod voluntas operatur applicata, et mota a deo, in qua motione, inquit Reg.ˢ, voluntas non necessitat.ʳ, et adducit in huius confirmationem D. Augustinum lib. de gr.ᵃ, et lib.° arb.° dicentem: certum est nos velle, cum volumus; sed ille facit, ut velimus bonum, certum est nos facere, cum facimus, sed ille facit, ut faciamus, præbendo vires efficacissimas voluntati. Nec in locis inductis fauet Molinæ, nam in 1.° sententiam citato tantum docet, quod voluntas diuina nullam in re contingenti, vel act.ᵉ voluntaria necessitatem causat. In 2.° dist. 37. nihil dicit de prædeterminat.ᵉ physica in fauorem Molinæ.

Molina.

I. Tenet Thomas Staplet.ˢ in 4.° de Justificatione cap. 8.°

Ad hanc responsio.

I. Falso allegat.ʳ Staplet.ˢ nam in tomo de iustificat.ᵉ lib. 4.° de gratia, et lib.° arb.° cap. 8.° et tribus sequentibus docet esse constituendum aux.ᵐ dei efficax secundum se, et ut est a deo, quod probat multis testimonijs sacræ scripturæ, et D. Aug.ⁿⁱ, et D. Thomæ, cuius efficaciam, inquit, pendere 1.° et principaliter ab ipso deo, quam recipiatur in lib.° arb.°, quod tamen negat Molina, ut constat ex 3.ᵃ Prop.ⁿᵉ illius sup.ᵃ a nobis damnata, et cap. 11. citato diluit arg.ᵗᵃ quibus Molina conuincitur. immo in cap. 8.° a Molina cit.° nobiscum tenet, ait enim efficaciss. gratiæ operationem existent.ᵃ Aug.ⁿᵘᵐ stare cum libertate arbitrij.

Molina

K Tenet Dionysius Cystercien. 2.° d. 25. a. 2. 3. Aluar. Pelag.ˢ l. 2. de planctu eccl.ᵉ c. 8. et Guillermus de Rubione 1. d. 47. q. 1.

Ad hanc resp.°

K. Dionysius absque fundam.ᵗᵒ allegatur pro Molina: quia tantum docet actus meritorios, et demeritorios liberos esse, et quod voluntas in suis actibus non cogitur. Aluarus Pelagius c. 8. citatur. F. unde notandum litt.ᵃ F. loquitur iuxta sent.ᵐ meam de quo removent, ostenditque nullam repugnantiam habere cum libertate arbitrij. Guillermus aut

de

UGR Biblioteca Universitaria

de Aubbione etiam est pro nobis non solum in 1. d. 38. q. 1. ubi docet, ab æterno deum omnia predeterminasse, et diffinisse, et quod tanquam prima caussa determinat caussam 2.am etiam liberam ad producendum actum proprium, sed et in l. c.o pro Molina fatetur n. auxilium dei efficax, dum ait, quod Deus aliqua uult efficacibus, et aliqua remissis, et nihil ibi aliud dicit, quod Molinæ faueat, solum n. inquit, quod homo liberè peccat, et liberè producit actum meritorium.

Molina

L. Tenet Albertus Magnus in 1. d. 46. a. 1. et d. 39. ar. 4. et d. 40. a. 17. et d. 41. a. 3. Jauellus opus. de predestin.e

Ad hæc Resp.o

L. Absque fundam.to allegatur Albertus Magnus. Nam in 1. d. 46. a. 1. solum inquit, quod uoluntas dei non habet necessitatem coactionis, sed immobilitatis ex ordine caussæ ad caussatum, et hoc inquit, non tollit libertatem, sed magis eam confirmat, Ita dicit Albertus in solut.e rationis in contrarium, in quo nobis potius fauet, quam molinæ. In d. aut 39. a. 4. nec uerbum reperitur ad propositum Molinæ, nec similiter in d. 40. a. 17. et d. 41. a. 3. Nec debuisset Molina opusculum illud Jauelli pro se adducere, cum constet illud opusculum ab Inquisitoribus esse prohibitum. Non n. decet uiros theologos, et ueritatis Magistros patrocinium à libris per rectissimum Inquisitoris tribunal damnatis implorare, ne consimilem damnationis censuram incurrant.

[margin: ...gat à Molina ...sc. Jauelli ...ohibitum.]

Molina

M. Tenet Franciscus Carctagena l. de predesti. d. 4. p. 67. prop.ne 1. et 2. et discursu 10. d. 2. pag. 337.

Ad hæc resp.o

M. Absque ullo fund.to allegatur Carthagena pro Molina, etenim in l. de predestinat.e et reprobat.e hominum, et Angelorum aperte docet omne auxilium diuinæ gratiæ esse prequium, et influens non solum in effectum, sed et in liberum arbitrium, et idem repetit discursu 8. pag. 207. et discursu 4. fol. 59. docet, quod predestinatio infallibiliter sortitur suum effectum, et assignat rationem, quia scilicet predestinatio dependet à uoluntate Dei absoluta, quæ semper impletur, iuxta illud, omnia quæcunque uoluit et respondet ibi

UGR Biblioteca Universitaria

in terminis argumento, quo Molina conuincitur ad negandam efficaciam auxilij diuini, prout est à Deo praedeterminantis nostram voluntatem ad suos actus, et inquit, quod sicuti voluntas se liberé determinat efficienter, ita Deus eam determinat efficienter. Vnde subdit, voluntatem moueri à se, non excludit hoc quod est moueri à Deo, tanquam à pª caussa efficien, et assignat rationem huius cum D. Thoma, et Caietano, quia Deus attemperat suum concursum cum caussis secundis, et cum sit agens perfectissimum, attingit efficaciter omnem effectum voluntatis, non tantum, quantum ad substantiam actus, sed etiam quantum ad omnem modum libertatis, et contingentiae, quam habet. In alijs autem locis inductis nihil dicit assertiue, et resolutorié in fauorem Molinae de praedeterminatione physica in actibus supernaturalibus, de quibus est nra potissima controuersia.

Molina	Ad hoc Resp.
H. Tenet ~~Dominus~~ Decanus Louan. a. 7. con. Caluinum pag. 281. 302. concl. 7. pag. 304. et d. io. et Marsilius in 1. q. 45. a. 2. et Roffensis a. 36. con. Lutherum, et Ludouicus Viuis l. 5. de Ciu. Dei c. 9.	H. Falso allegatur Decanus pro Molina, nam a. 7. de lib. arb. pag. 305. linea 24. docet, voluntatem nram se ipsam determinare, sed tamen sub determinatione Dei, cum qua, inquit, saluatur nostrae voluntatis libertas. In cuius confirmationem adducit illud Sapientiae 8. attingit à fine usque ad finem, et pag. 308. circa finem, dicit, quod in ijs, quae pertinent ad pietatem, neque voluntatis ad haec opera determinatio fit sine peculiari ex Dei proposito dispositione. Et pag. 281.

inquit, quod ad Dei prouidentiam pertinet mouere omnia secundum conditionem eorum, et subdit, quod si Deus voluntatem ad aliquid moueat, impossibile est huic positioni, quod voluntas non moueatur, quamuis absolute possibile sit non moueri. Marsilius nihil dicit ad propositum Molinae. Roffensis aut contra Molinam est expresse, nam in eodem a. 36. fatetur cum D. Augustino Deum mouere voluntatem, et eam inclinare, et vertere quo voluerit absque praeiud.º propriae libertatis. Ludouicus Viues tantum docet hominem esse liberi arbitrij; unde

absque

UGR Biblioteca Universitaria

absq fundamento pro Molina allegatur.

Molina — Ad hæc responsio.

℟. Tenet Bellarminus tom. 3. controuersia 3. l. 4. di grã, et lib.° arb.° c. 14. et l. 1. c. 11. 12. et 13. et l. 6. c. 15. et Hier.s Perez 1. p. q. 27. a. 7.

℟. Falsò allegat pro se Molina Bellarm. in l. de grã, et lib.° arb.° c. 12. Ibi n. inquit express.', quod sent.a illorum, qui asserit, quod uocatio, et collatio auxiliorum Dei pendet à libera hominis uoluntati', itaut di se non sit efficax ad mouendum infallibiliter liberũ arbitriũ, euertit fundamentũ prædestinationis, cuius infallibilitas ex eo pendet, quod electis Deus efficacem grãm tribuit, et in eodemcap. 10. refert circa efficaciam gratiæ sententiam, quã tenet Molina in 4. prop.ne supra damnata, et dicit, eam esse alienam à sacris litteris, et à D. Aug.no l. di Præd.ne Sanctorũ c. 8. ubi ait, gratiam efficacem à nullo corde respui, et lib. Spir. ad lrãm c. 34. et Epist. 107. ad Vitalem. Et lib. 6. di gratia, et lib. arb.° c. 15. tenet expresse Bellarminus sent.m Thomistarũ circa efficaciam grã, quamuis c. 12. cit.° illam prius impugnauerit. Hier.s Perez 1. p. cit.a non negat efficaciã grã præuiæ libero arb.°; undi absq fund.to pro Molina allegatur.

Molina. — Ad hæc Responsio.

℟. Tenet Almain. tract. 1. Moral. c. 1. et 2. Et Amb.s Cather.s l. de præse. par. 1. c. 2. Et par. 2. et l. de præ: di S. Sanctorũ

℟. Almain. non loquitur di actibus supernaturalibus, per quos homo proximè disponitur ad grãm. Molina uerò etiam in his actibus negat efficaciam auxilij diuini prædeterminantis uoluntatem. Ambros. Cather.s loquitur de prædest.e, et saltem non negat di B. Virg.e, et Apostolis prædestinatos esse absoluta, et efficaci uoluntate; Credit enim aliter non posse saluari loca scripturæ ad Ephes. 1. Prædestinauit nos in ipso, ut essemus Sancti ℟ Molina uerò dicit, etiam

UGR Biblioteca Universitaria

B. Virginem, et Apostolos non fuisse à Deo praedestinatos absoluta, et efficaci voluntati, ut patet ex 7. eius propne.

Molina.

Ad hæc Responsio.

R. Tenet Osorius l. 9. de Justa. et Vacorius in p°. d. 40. q. unica in fin. et 4. d. 1. q. 4. et Armacanus l. 16. de quaest. Armenorũ ferè per totum librum.

R. Iniuriam sibi facit Molina patrocinium ab huiusmodi auctoribus perquirendo. Nam Hier. Osorius l. 7. de Justa. erroneè defendit, nullum in paruulis esse peccatũ originale, quod uerè sit culpa in illis existens. Similiter etiam Joannes Vaconius alium tenuit errorem, qđ scilicet Deus sicut non uult peccata, ita etiam non uult bona opera, sed solum uult ea permittere, et ex hoc erroneo principio infert sentm. Molinæ, quod scilicet Deus non praedeterminat uoluntatem ad suos actus. Armacanus etiam in illo lib. 16. cit°. aliquas sentas. docet erroneas, et praesertim, quod praescientia Dei non est di futuris contingentibus. Qui tales docent errores, indigni sunt, quod à Doctoribus Catholicis adducantur pro sua senta. Nec sufficiunt reddere aliquam propositionem probabilem, ubi tot Sancti Patres, et Doctores Scholastici sunt in oppositum.

Molina.

S. Tenet Occam. in 1. d. 38. q. unica argto. quodam contra Scotum. Maior. 1. d. 40. q. 2. ~~Aug~~ Angest. in Moral. c. 1. Filiareus lib. de Praedest. c. 11. Turnianus opusc. de elect. d. . et 4. contra Magdeburgenses c. 2. Bernards. de Lanaco 3. par. Summa contra Pelag. c. 3. Vualdens. primo doctrinalis a. 21. usque ad 28. Albertus Piglius 8. de liber. arbitr. c. 2. et seq. et praesertim c. 4. et l. 6. Petrus Aurelius Venet. Augusts. in oppugnatione lutheranarũ assertionũ digressᵉ. 3. de praesca. et libero arb°. Paiua. l. 4. Orthodoxarum assertionũ. Bartholomeus Camerars. in dialogis Catholicis c. 9. 5. 4. et dialog. 2. de lib. arb. c. 8. Julius Cyreneus 8. de fato c. 3. 11. et 12. 16. et 21. Vdalricus apud Carthusianũ 1. d. 46. q. 1. Aegid. eadem dist.

q. 1.

q. 1. a. 1. et opusc. de prædest. et præsc.ª c. 2. et 3. Et P.º d. 40. q. 2. a. 2. et q. 3. a. 10. Censura orientalis Ecclesiæ c. 18. Jacobus Gorseius lib. de Justificat.º c. 4. Joannes de Bononia de Prædest.º Andreas de Castronouo 1. d. 22. per uarias quæstiones. Valentia. 1. d. 8. q. 3. punct. 4. 5. de gratiæ efficacia, et lib. de gratia par. 1. Procopius Gazius Gen. 1. p. 29. ac deniq. Petrus Auratus Paradoxa 74. de Prædest.º Et Costerus in controuersijs.

Ad hæc Responsio.

S. Molestum esset, et Censoribus fidei ualdè onerosum sigillatim referri, quæ præallegati doctores docent circa efficaciam auxilij diuini, quam negat Molina, et circa auxilium prædeterminans uoluntatem ad suos actus. Nihil. n. ferè aliud docent, quã doctores, quorum sent.ª supra adduximus. Et dato quod vnus, aut alter infimi nominis consentiat cum Molina, indignum profectò est, quod propter unius, aut alterius authoritatem in regrauissima communem D.ʳⁱˢ Thomæ, et omniũ ferè Scholasticorũ, qui rectè sentiunt, opinionem relinquat, et erroris nota damnet, quod absq. magna illorũ iniuria, et Christianæ religionis irreuerentia fieri non potuit.

Præterea nullus ex his doctoribus docet, quod in actibus supernalibus per quos homo proximè disponitur ad grãm, de quibus est potissima nra controuersia, non moueatur, nec prædeterminetur uoluntas hominis efficaciter à Deo, salua tamen eius libertate, quamuis vnus, uel alius asserat, quod in actibus liberis ordinis nalis non sit necessaria huiusmodi prædeterminatio. Et quamuis nobis certissimum uideatur, quod ad omnes actus bonos, necessariũ est auxilium Dei præmouens, et prædeterminatio diuina, tamen multo maiori certitudine certum est, esse necessariã ad actus supernales, maximè illos, per quos homo proximè disponitur ad gratiam, et ratio huius maioris certitudinis

UGR Biblioteca Universitaria

desumitur ex D. Thoma 1. 2ae. q. 68. a. 2. in corpore, ubi ait, quod forma naturalis perfectiori modo participatur ab homini pro isto statu, quam forma supernalis; nam habituum supernaturalium habetur quasi imperfecta possessio, imperfecte n. diligimus, et cognoscimus Deum pro isto statu. Manifestum est autem, inquit S. Thomas, quod unumquodque, quod habet perfecte naturam, uel formam aliquam, aut uirtutem, potest perse secundum illam operari, non tamen exclusa operatione Dei, qui in omni natura, et uoluntate interius operatur; sed id, quod imperfecte habet naturam aliquam l. formam, non potest per se operari, nisi ab alt.o moueatur, sicut sol, quia est perfecte lucidus, perse ipsum, potest illuminari, luna autem, in qua est imperfecte natura lucis, non illuminat, nisi illuminata. Hac S. Thomas, ex qua doctrina infert statim, esse necessariu, quod uoluntas nostra moueatur a Deo ad actus supernaturalis; et de ijs actibus procedit nostra potissima controuersia, et defensio inter nos, et Molinam, maxime quando talis actus sunt dispositiones ad gratiam, sicut sunt prima contritio, et primus actus caritatis, per quę peccator conuertitur in Deum omnipotentem, oportet. n. quod ultima dispositio tribuatur principali agenti, inducenti formam; et quod ex motione illius procedat.

Molina.

S. Hi Auctores magna ex parte clarissime id dicunt, ex alijs uero per euidentem, aut probabilissimam consequentiam deducitur, ut legenti patebit.

Ad hoc Responsio.

S. Nullus ex Sanctis doctoribus dicit, quod uult Molina, neque alius Scolasticus, nisi unus, aut alter minimę auctoritatis, Neque id deducitur ex aliquo illorum per euidentem, neque per probabilem consequentiam; etenim ex hoc quod homo sit liberi arbitrij, non sequitur, quod uoluntas eius non moueatur efficaciter a Deo, Hac. n. consequentia tenet ex opposito consequentis ad oppositum antecedentis consequentię lutherani, qui ex hoc antecedenti, Deus

absoluta,

absoluta, et efficaci uoluntati uult fieri bona, quę homo facit, atq illa prȩsciuit, et prȩdefiniuit, mali intulit ergo liberum arbitrium est res de solo titulo. Videant igitur Censores fidei, et iudicent, An iste modus allegandi Sanctos doctores, et Scholasticos sit syncerus, et planus, et sine cautela aliqua, et dolo, qualis Theologum Catholicum decet, et qui ueritatem defendit, uel qualis modus sit: Nam errores mendacijs protegeri maxime displicet primae ueritati, et uidetur quędam ueritatis delusio similis eorum, qui Isaiae 28. dixerunt, Posuimus mendacium spem nostram, et mendacio protecti sumus; quos idem Propheta in eodem capite uiros illusores appellat, Audite (inquiens) uiri illusores, qui dominamini super populum meum, et mendacio protecti estis. Hoc unum Sanctissimo D. Nostro tota Hispanię prouincia suppliciter postulat, ut loca Sanctorum ab Aduersarijs allegata examinari faciat, et maxima attentione perpendere, ut honor illis debitus, quem doctor Molina suis falsis allegationibus abstulit, restituatur; et ueritas, quam ueluti canes primi illius catuli Patris N. Dominici filij pro defensione Gregis domini latrantes defendimus, fiat manifesta.

Alij authores, qui tenent dari auxilium efficax, prȩmouens uoluntatem salua illius libertate.

Prȩter allegatos doctores Confirmant nostram sententiam alij quamplurimi, inter quos est B. Bernardus in tract. de gratia, de lib. arb. maxime in fine tractatus ubi ait, quod Deus mouet uoluntatem, et illam applicat operi. Et in lib. de interiori domo c. 68. inquit, quod Deus mouet omnia, et omnia gubernat.

D. Athanasius super c. 2. ad Ephes. explicans illud, Ipsius n. factura sumus, creati in operibus bonis, quę prȩparauit Deus, ut in illis ambulemus, docet etiam nostram uoluntatem à Deo immutari, et omnia opera bona esse à Deo prȩparata, et prȩdefinita.

UGR Biblioteca Universitaria

D. Ansuertus, qui circa annum Domini 800. scripsit in Apocalypsim c. ult.º in illud Gratia Domini N. Jesu Xpi uobiscu, ubi ait, et praeueniente grã saluamur, et subsequenti iustificamur. Ipsa n. precedit hominem, ut ei, quo pergere debeat, iter ostendat; Ipsa et subsequitur, ut ad id, quod ostendit, etiam impellat; ubi uerbum impellere efficaciam importat auxilij praemouentis.

Richardus de S. Victore lib. 3. de contemplatione aig, et lib. 3. de Praep.ne aig ad contemplandum fere per totum, et lib. 3. de Beniamin maiori par. 1. de contemplat.e c. 28. et super psal. 28. par. 2. in illud Vox domini in virtute.

Joannes Rusbroclius lib. 1. de ornatu Spiritualiũ nuptiarũ c. 1. de vita actuosa, et lib. 2. c. 60. 61. 62. 63.

Do: Ægidius Columna S. R. E. Cardlis in 2. sent. d. 5. q. 2. a. 1. ubi sic ait: Ut uelit bonum gratię, et ut conuertatur ad Deum anima conuersione, per quam recipit gratiam, requirit specialem Dei impetum, et motionem, quam sequendo dicitur, Conuerti ad Deum, et habere dispositionem ad grãm. Idem docet in tract. de Praedest. et Praesc.a

Joannes Eckius centuria 3. de praedest.e puncto 6. ubi ait notum esse, q cum Deus efficaciter mouet hominem, ut se disponat ad grãm, infallibiliter acquirit illam. Et in tract. de lib.o arb.o contra Lutherũ in Enchiridion c. 31. docet, Deum mouere causas liberas, salua earũ libertate.

Claudius Espensaeus in Commen.o super 2.m Epist.m ad Timoth. n.o 10. pag. 58. in illa uerba, Ad omne opus bonum paratus.

Petrus Trigosius quondam Jesuita in Comm.is ad Summã Theologiã S. Bonauenturę S.mo D. N. Clementi viij. dedicatis. 1. par. q. 14. a. 6. dub. 2. Conclus. 1. ubi docet, omnes actiones bonas supernaturales, et morales esse a Deo praedefinitas in particulari ante praeuisionem determi-

nationis

motionis voluntatis humanae. Et q. 15. a. 2. dub. 3. et q. 18. a. 4. concl. 2. et a. 8. dub. 3. in resp.ne ad 3.m punctum, ubi inquit, quod auxilium efficax est constituendum distinctum ab aux.o sufficienti, et subdit hoc negari non posse sine periculo erroris, asseritq. id esse difinitum in Conc.o Arausicano.

D.o: Card.lis Caiet.s 1. par. q. 22. a. 4. et q. 105. a. 5.

D.o: Card.lis Fran.cus Tolitus super cap. 6. Joannis in illa verba. Nemo pot. venire ad me, nisi Pater &c. Annot.ne 20. et 21. Et super c. 3. Joann. in illa verba. Spiritus ubi vult, spirat. In quibus locis docet, quod cum efficacia divinae motionis salvatur arbitrij libertas.

Ferrariensis 3. contra gent. c. 70. et 148. et 149. et 150.

Magister Bartholomeus Medina p.a 2.ae q. 109. a. 10.

Fran.cus Titilmannus Cant. 1. in illud, Trahe me post te, et in illa verba Psal. 58. Et misericordia eius praeveniet me.

Michael a Medina lib. 3. de recta in Deum fide. c. 1.

Ferdinandus de vellosillo Ep.us Lucen. quaesito 9. super p.m tomum D. Chrisost. et super p.m et 2.m tomum D. Aug.ni quaesito 8. et 10.

D. Antonin. tom. 4. tit. 9. de divina gr.a sup. illa verba Psal. 42. Emitte lucem tuam, et veritatem tuam, praesertim in c. 4. §. 1. et. 2. et c. 5. §. 4. et 5.

Mag.r Cano lib. 2. de locis c. 8. §. Deinde id quoq. statuendu est.

Michael de Palatio in 1. d. 46. et 47. disp. 1. fol. 271. col. 3. et 4. et fol. 222. et in 2. d. 25. disp. 1. de libero arb.o

Herveus in 1. d. 38. q. 1. et d. 46. q. 1. §. quantum ad 3.m et q. 2. ubi docet, quod praedeterminatio Dei non tollit a cr.bus suam contingentia, sed potius eam causat.

Petrus a Soto lib.o de Instit.ne Sacerdotum tract. de offic. Poenit.ae lect. 8. de origine, et princ.o Poenit.ae et lect. 9. de Compar.ne divinae gr.ae ad actus poenit.ae fol. 180. in impressione Lovaniensi 1566.

UGR Biblioteca Universitaria

Sapientissimus magr. Victoria in suis manuscriptis 1ª par. q. 83. de libero arb.º a. 1.

Joannes Viguerius in Comm.º sup. Epist. ad Romanos in illud, Non est uolentis, nec currentis, et in Institut. Theolog. c. 9. de gra Dei §. 2. fol. 108. in impressione Parisiensi 1558. et c. 10. §. 4.

Dionysius Rickel in Comm.º sup. Prouerb. c. 21. in illud, sicut diuisiones aquarum, ita cor Regis in manu Domini.

Fran.cus à Christo in 1.º d. 39. de diuina proud.ª fol. 96. et tribus seqq. §. Concedunt igr: ubi nram sent.ª confirmat auctoritat. D. Thome.

Idem docet d. 40. et 41. de diu.ª predest.e q. 4. pag. 116. §. magnus.

Thomas de Argentina in 1. d. 45. 46. q. 2.

Scotus in 1. d. 39. 2. par. dist.nis §. Vis ad contingentiam rerum.

Nicolaus de Nis. tract. 1. par. 3. port.e 2ª. in disp. de diuine uol.tis extentione, et in disp. de diuine uoluntatis impletione, et in disp. de diuine scie certitud.e

Joannes Vasolis in 1. d. 42. q. unica, et d. 38. et 39.

Deniq. D. Gregorius Magnus lib. 16. moral. c. 10. in illa uerba Job 22. qui n. humiliatus fuerit, erit in gloria. Et lib. 18. in illud Job. 28. Sapientia uerò, ubi inuenitur, maximè commendat grãm Dei preuiam, et eius efficaciam; ubi de gra illa efficacissima, qua latro in cruce subito mutatus est in uirum alterum, agit optimè; et eandem doctrinam tradit l. 14. moral. in Job. circa finem.

Cum igitur tot Sancti Patres, tot Scholastici doctores teneant expresse dari auxilium Dei efficax premouens uoluntatem salua ipsius libertati, et non solum SS. Patres, uerum etiam Conc.m Arausicanum hanc controuersiam ex parte difinierit, ad hanc caussam reuelandam, non oportet à Deo nouam reuelationem expectari. Nam abundè satis ex SS. Patrum sententia in sacrarum litterarum interpretatione,

et

et antiquorū Conciliorum, ac summorū Pontificum decretis difiniri, ac decidi poterit. Sed dicunt Molina, et eius Sectatores, se capere non posse, nec intelligere, quomodo cum efficacia auxilij diuini libertas arbitrij nostri salua permaneat. Quibus nos respondemus credant id, et intelligent, Scriptum est enim, si non credideritis, non intelligetis. Vnde D. Aug.s lib. de bono perseuerantiæ c. 14. ait; Numquid propterea dicturi sumus, qd ita esse perspicimus, non ita esse, quoniam, cur ita sit, non possumus inuenire? Numquid ideo negandū est, quod apertum est, qa comprehendi non pōt, quod occultum est?

UGR Biblioteca Universitaria

UGR Biblioteca Universitaria

UGR Biblioteca Universitaria

UGR Biblioteca Universitaria

UGR Biblioteca Universitaria

UGR Biblioteca Universitaria

UGR Biblioteca Universitaria

UGR Biblioteca Universitaria